

časopis udruženja košarkaških trenera

TRENER

OKTOBAR 2008, GODINA XII BR. 51 CENA 100 DIN 2 EUR 3,5 KM 100 DEN 800 TOLARA 25 KUNA

IDEMO NA EVROPSKO PRVENSTVO

Sa licencom na utakmice

KK Crvena Zvezda, KK Hemofarm, KK Borac, i očekujemo ostale
Sve informacije na:

www.ukts.org.rs

časopis udruženja košarkaških trenera
TRENER

Naš komentar

Predugo čekan rezultat

Piše: **Mirko Polovina**

n

aravno, nijedna organizacija nije savršena, pa ni kada je UKTS u pitanju. Reč je o živoj materiji koja u kontinuitetu zahteva nadogradnju i inovacije. Da li je trenutak da se o uspostavljenoj organizaciji Udruženja trenera, na četiri regije, razgovara s ciljem da se unapredi? Čini se da jeste.

Podsetimo, naše udruženje je, što iz objektivnih potreba, što sticajem okolnosti, za poslednjih desetak godina imalo niz transformacija i uvek je to bilo na dobrobit funkcionisanja Udruženja, odnosno njegovih članova. Pamtim period kada smo imali tri udruženja: Srbije, Crne Gore i SCG. Mnogo toga je škripalo pa se došlo do, ne jednog, već jedinstvenog udruženja koje je mnogo efikasnije funkcionisalo. Razlaz Srbije i Crne Gore, UKTS je dočekalo potpuno spremno. Činilo se da je pronađena prava forma koja će omasoviti članstvo, demokratizovati način odlučivanja i uključiti mnogo veći broj trenera u sistem stručnog usavršavanja. Vraćamo se u 2006. godinu kada je posle jednogodišnje javne rasprave, tokom 2005. došlo do opšte podrške i usvajanja nove organizacija, zaključno s februarom, kada su formirane regije kao konstitutivni delovi UKTS. Stvorene su četiri regije: Sever (Vojvodina), Centar (Beograd) i centralna Srbija je podeljena na: Zapad i Istok. Izabrani su odbori regija i njihovi predsednici koji su po automatizmu ušli u Upravni odbor UKTS, od ukupno sedam članova. Potrošen je ogroman trud, vreme, pa i sredstva.

Zvanično je rečeno: Cilj reorganizovanja UKTS je poboljšanje rada na svim nivoima, od dna do vrha piramide, pa se stoga pristupilo rekonstrukciji od početka, od najšire baze. Takođe, konstatovano je: Već i letimičan pogled na organe regija, njihove funkcije i nadležnosti pokazuju da će ovlašćenja ali i odgovornost biti raspoređeni na veliki broj članova Udruženja.

Kada se sve ovo sagleda, na papiru, gotovo da se ne može naći zamerka celoj ideji. Međutim, u praksi je nešto drugačije, i to naročito kako vreme odmiče. Zato verujemo da je došlo vreme preispitivanja, odnosno unapređenja, organizacione šeme Udruženja.

Posle početnog i kratkotrajnog entuzijazma, utisak je da je aktivnost Odbora po regijama praktično zamrla. O omasovljenju članstva, kao jednom od osnovnih zadataka istih odbora, nema ni govora. Pojedini predsednici odbora, čija se aktivnost svela na rad u UO UKTS, našli su angažman u inostranstvu. Zamenu za njih nismo dobili, pa je ugrožen i rad samog Upravnog odbora UKTS.

Sada kada naša košarka, na krilima uspeha reprezentativnih selekcija stiče ugled nacionalnog sporta broj jedan, obaveza UKTS je, u skladu sa tim, još veća. Tačnije, da ostane najuzorniji deo košarkaške organizacije.

- 7** Jovica Antić
Veći uspesi tek dolaze
- 11** U sezoni 2008/2009
Retki treneri na istoj klupi
- 14** Garcia Reneses Aito
Tranzicija u napadu
- 19** Tema broja
Licenca je dokaz obrazovanja

Izdavač:
Udruženje košarkaških trenera Srbije
Beograd, Sazonova 83

Za izdavača:
Želimir Obradović

Glavni i odgovorni urednik:
Mirko Polovina

Izdavački savet:
Zoran Kovačić
Vladimir Koprivica
Vladimir Androić (predsednik)
Dragan Nikodijević
Zoran Radović
Zoran Gavrilović
Dragoljub Pljakić
Mirko Polovina

Tehnički urednik:
Đorđe Miličić

Urednik fotografije:
Miroslav Todorović

Art dizajner:
Nebojša Vasiljević

Adresa redakcije:
Beograd, Sazonova 83

E-mail:
uktj@uktj.org.yu

Telefon:
+381 11 34 00 852

Fax:
+381 11 34 00 851

Priprema:
DanGraf d.o.o. Beograd,
Alekse Nenadovića 19-23

Štampa:
Doo Magyar Szó Kft Forum, Novi Sad

Tiraž:
1.000 primeraka

List izlazi dvomesečno

Rešenjem Ministarstva za informacije Republike Srbije br. 651-03-00323/1999-03, od 17. 1. 2000. god. „Trenner“ je upisan u registar javnih glasila, pod rednim brojem 2928.

Dušan Ivković – selektor reprezentacije Srbije

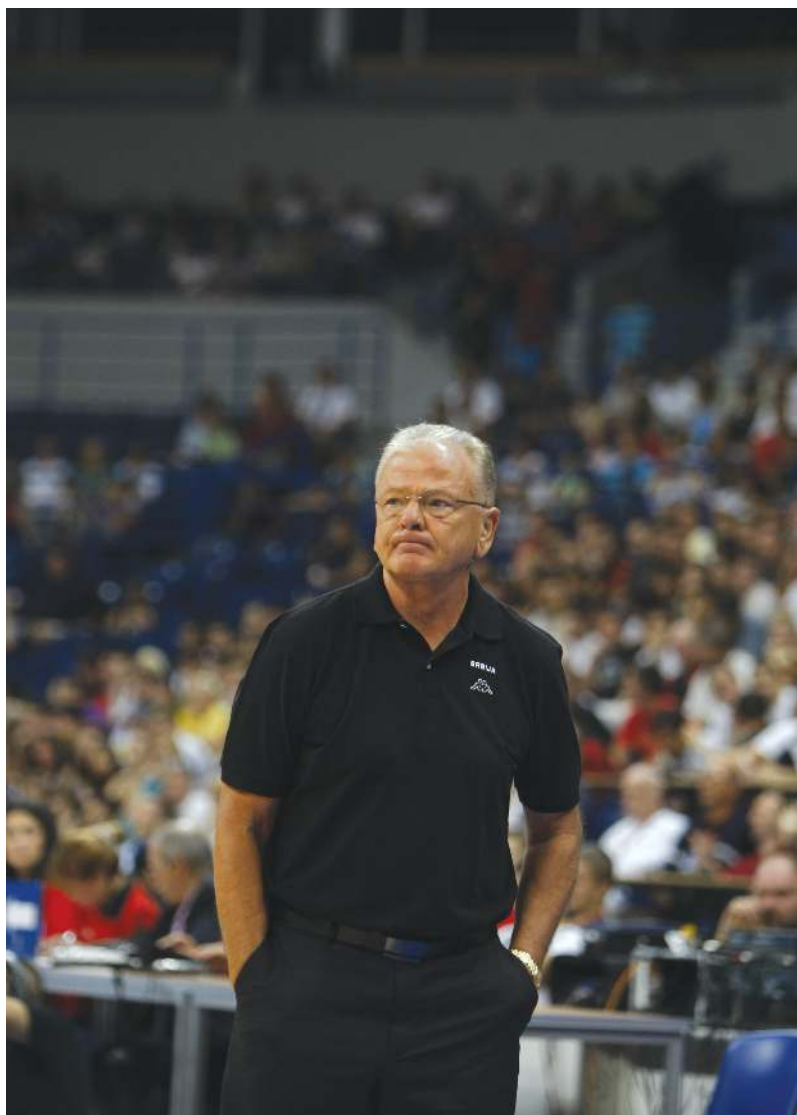
Autoritet i rad doneli rezultat

Sada već davne 1995. godine, svetski prvak koji zbog međunarodnih sankcija nije imao priliku da brani titulu, u Beogradskoj areni morao je u kvalifikacije za Evropsko prvenstvo. Reprezentacija sa Dušanom Ivkovićem na čelu, te godine je u Sofiji prokrčila put ka Atini, pokazala se i ka evropskom i svetskom tronu. Bila je to prva stanica u žetvi medalja – dva evropska i jedno svetsko zlato, olimpijsko srebro i kontinentalna bronza.

Igrom slučaja, 13 godina kasnije, sada iz sasvim drugih razloga reprezentacija se ponovo našla na novom početku i u situaciji da igra kvalifikacije. Ovoga puta, ponovo na čelu kolone bio je Dušan Ivković i ovoga puta su njegovi izabranici pobjednički karakter dokazali u Sofiji. Iako su već par dana ranije pobjedom nad Finskom obezbedili plasman na EP u Poljskoj, mladići u reprezentativnim dresovima pokazali su da po kvalitetu i snazi ne pripadaju grupi ekipa sa kojima su morali da se takmiče.

Prolazak na Evrobasket bio je nešto što se očekivalo. Ipak, u ovoj akciji su bile primetne određene razlike u odnosu na neke prethodne. Možda je to najbolje sažeo Aleksandar Đorđević:

– Ne znam da li je Dušan Ivković uspeo da sprovede sve što je želeo, ali rezultat je tu i njemu pripadaju velike zasluge. Autoritetom se postavio iznad or-

ganizacije, što nam je u ovom trenutku bilo neophodno – rekao je strelac čuvenih trojki protiv Litvanije (EP 95) i Hrvatske (EP 97).

Hteli mi to da priznamo ili ne, činjenica je da organizaciono najviše kaskamo za svetom. Talenata imamo, vrhunskih trenera takođe, logistika je najslabija karika. Tako je selektor ovoga puta pronašao i generalnog sponzora, bavio se mnogim stvarima koje nemaju direktne veze sa terenom i igračima.

Ivković, sa svojim saradnicima, stvorio je preduslove da Srbija, počev od pobeđe u Kaljariju, odskoči u kvalifikacijama. Prosečno je pobeđivala protivnike sa 20,3 poena razlike, postizala 82,9, a protivnike svela na svega 65,6 poena. O igri govore još dva elementa – prosek asistencija bio je 16, a osvojenih lopti – devet. Sve to je prepoznala i publika, pa je Arena bila dupke puna na svim utakmicama. Na premijeri protiv Mađara oboren je i rekord u poseti – 22.000 ljudi.

Naravno, više nego dovoljno povoda za razgovor sa selektorom Ivkovićem.

– Plasman na Evropsko prvenstvo je očekivan, ne bih se ni prihvatio posla da nisam bio siguran da ćemo uspeti. Sigurno je da kvalifikovanje za Poljsku nije pod-

Mića Berić, tim menadžer: Uspešan i na novom poslu

vig, jer ne možemo da se merimo sa većinom učesnika, ali ne smemo da zaboravimo da smo u žrebu za njih bili tek u drugom šeširu – počeo je priču Ivković.

Selektor je podsetio da je ovo bio samo kratkoročni cilj, te da je kranji zadatak da se formira tim koji će igrati značajnu ulogu na Olimpijskim igrama u Londonu 2012. godine.

– Možemo i moramo još mnogo da uradimo. Pripreme za Poljsku počele su onog trenutka kada smo se kvalifikovali, cilj nam je da obezbedimo učešće na Svetskom prvenstvu u Turskoj, a uveren sam da možemo i više. Ne mogu da govorim o medalji, jer je pred nama proces smene generacija, koji je u kolektivnom sportu jedan od najstroženijih. Kada se uspešno uradi i jedan od najzahvalnijih. Očigledno je da posedujemo talenat, to smo dokazali. Da bi se on nadgradio potrebno je vreme. Najveća dobit kvalifikacija su mladi igrači. Imamo bazu, dogodine će biti lakše.

Na startu priprema činilo se da ćemo biti dominantni na centrima. Ipak pauza u igri Krstića i Perovića, povreda Miličića iziskivali su određene izmene plana u hodu. Takođe, kvalifikacije su predstavljale rehabilitaciju i za Vujanića, a velika dobit je i debi Marjanovića.

– Posle prvog treninga rekao sam da stvaramo selekciju koja će biti dominantna u odbrani, koja će biti

prepoznatljiva po kontranapadima. Posedovali smo igrače iz NBA sa velikim imenima, ali bilo je i problema, jer smo ostali bez Miličića. Kroz trenažni proces svakom igraču smo objasnili šta mu je činiti i pokazali smo da možemo da se ravnopravno nosimo sa bilo kojim timom u Evropi.

Ono što je odlikovalo ovu selekciju bila je i odlična atmosfera, primerno ponašanje na terenu i van njega. Bez izuzetka, ističe Ivković.

– Angažman i rad cele ekipe bili su besprekorni. Odnos prema treningu i disciplina bili su na najvišem nivou. Imali smo puno poverenje, specifičan način treninga, okupljanja i rada. Oseća se i seta što se rastajemo, bili smo na okupu 82 dana, koji su izuzetno brzo prošli.

Naglašavajući da je ovaj tim iz meča u meč igrao sve bolje i da ima puno prostora za napredak, Ivković je dodao:

– Pre svega čestitke idu na adresu igrača zbog svega što sam naveo. Normalno, čestitke zaslužuju i svi članovi stručnog štaba koji su izuzetno profesionalno obavili svoj posao, zaključio je Ivković.

Predrag Sarić

Seniorke na Evropskom prvenstvu

Veći uspesi tek dolaze

jovica Antičić, trener ženske seniorske košarkaške reprezentacije Srbije i selekcije do 20 godina, veoma je zadovoljan onim što se postiglo u poslednja tri meseca. Mlađe košarkašice na Evropskom prvenstvu, pod njegovim rukovodstvom, zauzele su treće mesto, a seniorke su prošle na kvalifikacijama za EP naredne godine.

– Normalno je da sam zadovoljan – počeo je Antičić razgovor. – Ostvarili smo sve planove koje smo zacrtali pre tih takmičenja. Recimo, kod devojaka do 20 godina rezultat nije bio u prvom planu. Ta reprezentacija nam služi kao filter za seniorsku reprezentaciju. Tu sagledamo kakav kvalitet imamo u mlađim selekcijama. Zadovoljan sam našom prezentacijom na Evropskom prvenstvu. Zadovoljan sam i medaljom. Prezadovoljan sam što su četiri igračice iz te reprezentacije Jelena Mitrović, Sonja Petrović, Maja Miljković i Iva Roglić već priključene seniorkama, a na još nekoliko računam u sledećim akcijama najbolje selekcije.

Rezultat nije bio u prvom planu, ali je medalja osvojena. Ipak, čini se da je odličje moglo biti i sjajnije?

– Uspeh je kad se na velikom takmičenju uđe među četiri najbolje ekipe. Nažalost, ključnu utakmicu u četvrtfinalu protiv Rusije odigrali smo loše. I pored toga, bilo je šansi da ih pobedimo, ali smo na toj utakmici bili najlošiji u organizaciji igre. Na poziciji broj jedan najviše smo grešili, a i realizacija sa unutrašnjih pozicija nije bila najbolja. To su razlozi što nas nije bilo u finalu. Ipak, nemamo za čim da žalimo. Ovo je jedina medalja koju su ove godine osvojile naše mlađe selekcije.

Prošle godine je reprezentacija do 20 godina osvojila srebrnu medalju, a ove godine je uspeh bronzana?

– Prošla i ova generacija su dva različita tima. Prošle godine nisam dirao juniorke i igrale su košarkašice rođene 1987. godine, a ove su igrale devojke iz dve generacije, tačnije devojke rođene 1988. i 1989. Osnovno je da smo iz te tri generacije u seniorskom sastavu imali čak deset igračica. One su u mlađim selekcijama osvajale medalje, imaju porednički mentalitet i na njih moramo obraćati pažnju. Moramo ih pažljivo gajiti! Od tih generacija najviše očekujem na Evropskom prvenstvu 2011. godine. I tada će biti mlade, imaće jedva 23-24 godine, ali će ima-

ti već dosta iskustva iza sebe. Verujem da će se na tom evropskom prvenstvu kvalifikovati za Olimpijske igre.

Velika očekivanja za nekog ko se ove godine jedva kvalifikovao za Evropsko prvenstvo naredne godine?

– Žao mi je što se Projekat koji smo napravili pre dve godine počeo narušavati. Želja nam je bila da se timu koji smo tada napravili doda pet mlađih igračica, i to: Marija Erić, Jelena Milovanović, Dara Kovačević, Adrijana Knežević i Ivana Matković. Nažalost, zbog povreda su ove kvalifikacije propustile Sonja Petrović i Tamara Radović, zbog operacija kolena Ivana Grubor i Martina Puškar, a Milica Dabović i Ivana Matović zbog privatnih razloga. Tako smo za ove kvalifikacije imali mlađi i neiskusniji tim, a svaka utakmica se igrala na koš. Bio je to težak posao, jer su svi ostali po rejtingu bili ispred nas. Nismo imali kud, pa smo odigrali kako smo znali i umeli.

Sam početak kvalifikacija nije nagoveštavao ništa dobro. Izgubljene su prve dve utakmice?

– Protiv Grkinja smo izgubili splotom nesretnih okolnosti, a protiv Belgijanki smo odigrali dobro prvo poluvreme, a loše drugo. Što je i normalno za mlad i neiskusan tim. Željne su dokazivanja, imaju oscilacije u igri, a to protiv iskusnijih ekipa vodi u poraz.

Za mlad i neiskusan tim bilo bi logično da posle dva poraza više ne može da se vrati u igru. Ipak, košarkašice Srbije su napravile čudo i pobedile u sledeće tri?

– To smo uspeali zahvaljujući zajedništvu, zahvaljujući tome što su borbenošću nadoknađivale sve ostalo. Samo da sve budu zdrave, pa će one već na narednom Evropskom prvenstvu 2009. godine zadavati muke mnogim starijim i boljim ekipama. Na prošlom prvenstvu borili smo se

u grupi od osmog do 12. mesta. Verujem da ćemo naredne godine proći u drugi krug, a 2011. za sam vrh.

Kod nas sportski psiholozi ne postoje, pa je na trenirama da od gubitničke ekipe naprave pobedničku. To je znak da je Jovica Antičić imao recept i za to?

– Tri godine sam sa tim devojkama. Dobro ih poznajem, imamo dobru komunikaciju, imam sliku kako kad treba da reagujem. One veruju meni, ja njima. Njihovu mladost i energiju dovodim u racionalno stanje, borim se da zbog mladosti negde ne preteraju. Igra mora da nam bude stabilna, posle poraza ne dozvoljavam da mnogo tuguju već da odmah prionu na još veći rad. I tako smo došli do uspeha.

Posle tri pobede reprezentacija je doživela ponovo poraz?

Kako smo se posle tih pobeda već kvalifikovali, devojke su bile u euforiji, poletele su, pa smo doživeli poraz. Pustili smo ih da se previše opuste, nisu psihološki bile spremne za četvrtu pobjedu. Tu utakmicu protiv Bugarske odigrali smo smušeno, bili smo bez koncentracije... Iako je sve bilo rešeno i pre tog meča, morali smo bolje odigrati. Bez obzira na sve to, ja sam zadovoljan. Ovo je tek njihov početak, imaju fenomenalan odnos prema reprezentaciji... Mi moramo da ih negujemo, moramo imati sluha za njih, moramo sačuvati ovaj tim... One će nam jednog dana sve to vratiti. Svesne su i one da posle dobrog rada u reprezentaciji odu potpuno spremne u svoje klubove, što je u njihovim karijerama veoma bitno. Pri tome, u reprezentaciji su dobri odnosi, pa smo svi zadovoljni.

Promenljivi rezultati mlađih reprezentativnih kategorija na evropskim prvenstvima

Slava pripada (samo) Klipi

Prvo mesto mlade, peto kadetske i (tek) šesto juniorske reprezentacije Srbije, bilans je mlađih košarkaških selekcija naše zemlje proteklog leta na Evropskim prvenstvima.

Moglo je i bolje, složiće se svi, ili smo možda razmaženi sjajnim rezultatima postignutim proteklih godina?

Slava pripada mladoj reprezentaciji, koju je sa klupe do zlatne medalje u Letoniju predvodio Slobodan Klipa. Razočaranje je generacija do 18 godina i Miroslav Nikolić, oni su i u Grčkoj zauzeli šestu poziciju, koja nažalost ne vodi ni na Svetski šampionat na Novom Zelandu 2009. Kadeti su ostvarili takozvani rezultat „nešto između”, jer peto mesto u Italiji ne zadovoljava ambicije.

Mladići do 20 godina zablistali su u bivšoj sovjetskoj republici i osvetlali obraz srpske košarke. Protivnici su redom padali, Raduljica (MVP turnira), Mačvan, Marjanović, Jeremić i Radetić ponovo su opčinili Evropu, oni su već navikli na odličja.

– Mnogi iz ove selekcije već su se oprobali u seniorskoj košarci. Prelazak u najstariji uzrast je pitanje ne samo fizičkog kvaliteta već i mentalne zrelosti, stepena odgovornosti, spremnosti da se istrpi veliki pritisak. Zadatak trenera je da ti igrači što bezbolnije i kvalitetnije prevale taj put – kaže skromni i vredni Klipa, koji je pored pregršt uspeha sa domaćih parketa, osvojio i prvu međunarodnu medalju.

– Obaveza igrača je vredan rad i disciplina, od njih samih mnogo zavisi. Evo, recimo, videćemo kako će se Raduljica nositi sa slavom koju je stekao. On se u Letoniji nametnuo kao igrač velikog potencijala, a ja sam mu dao dovoljno prostora da se razmahne, s obzirom na to da ga iz kluba odlično poznajem. Vreme je da i u FMP preuzme lidersku poziciju, nadam se da mu je letošnji šampionat pokazao pravi put ka sazrevanju.

Slobodan Klipa:
Prvo pa zlato

Ukoliko se, dakle, na pravi i ispravan način premosti prelaz u seniorski uzrast, za budućnost naše košarke ne treba brinuti.

– Pre odlaska u Letoniju rekao mi je jedan kolega, imaš odličan tim, samo nemoj nešto da pokvariš. Nisam ništa pokvario, zlato je tu, a sada valja ove pozitivne momke usmeravati dalje. Veoma je bitan rad u klubovima, u kojima igrač godišnje provede 11 meseci. Suština je u dobroj saradnji Saveza i selektora sa klubovima, da se prati razvoj talenata. Takođe, veoma je važna i saradnja trenera reprezentativnih selekcija po vertikali.

Miroslav Raduljica: MVP turnira

Selektori svih mlađih kategorija imali su u proteklom periodu niz sastanaka sa Dušanom Ivkovićem.

– Da, važno je da se držimo strategije, određenih standarda u daljem radu, kako bi i reprezentacija i domaći timovi imali prepoznatljivu igru i asove. Smatram da bi trebalo

da se koriguje i kalendar takmičenja, jer ligaške obaveze predugo traju i to iscrpljuje igrače.

Interesantno je da je mlada selekcija pre dolaska na letonsko tlo imala naporne pripreme, posebno je momcima teško palo putešestvije do Kijne i nazad.

– Učešće na turniru „Bora Stanković” mnogo nam je značilo, ali trebalo nam je dosta vremena da se oporavimo od puta. Kada su me pitali, a što idete tako daleko na pripremni turnir, rekao sam im da idemo po iskustvo. I pre svega, da vodim moje centre da osete kako je igrati protiv Jao Minga. Znam koliko im je to značilo, pošto imamo najbolju ekipu na Starom kontinentu – zaključio je Klipa.

Juniori su na Kritu učešće završili mimo svih (optimističkih) prognoza, šesto mesto je neuspeh, a selektor Miroslav Nikolić je to objasnio na sledeći način:

– Dobro smo trenirali, ali napravili smo promašaj u tempiranju forme. To ide meni na dušu – za loš učinak u Grčkoj, krivicu preuzima Muta. – Igrali smo u najtežoj grupi u prvoj fazi, doživeli poraz od Litvanije, pokušali posle da se vadimo protiv Grka, koji su uzeli titulu. Ne ide to tako...

I igračima „pripada” deo odgovornosti.

– Trenirali su vredno i disciplinovano, ali na velikom takmičenju moraš da imaš maksimalan pristup. Oni su izgleda više brinuli da izgledaju manekenski nego da igraju! I ja držim do imidža, međutim trudim se da što je najbolje moguće profesionalno odradim posao. Da se razumemo, sve su to veoma talentovani momci, koji sada moraju da krenu od nule, da zasuču rukave i da materijalizuju potencijal koji imaju. Ne mogu da postanu pravi igrači ako stalno misle na cifre koje im se nude, na ugovore, avi-

one, kamione. Malo sam se i razočarao u pojedine košarkaše, mislio sam da su sposobniji, mnogi među njima su umislili da su već postali veliki igrači. Moraju da budu znatno više posvećeni košarci, da vole i pažljivije slušaju trenere.

Nikolić demantuje da je bilo „kratkog spoja” na relaciji trener – igrači.

– Nikakvih problema nije bilo, odlično smo se slagali i saradivali. Momci su bili disciplinovani, a s košarkaškim razlozima neuspeha upoznao sam Stručni savet podnoseći izveštaj – završio je Nikolić.

Ni kadeti nisu blistali, stigli su do petog mesta u Italiji. Selektor Dragan Vaščanin ipak je uneo dozu optimizma u celokupan učinak.

– Lepo je što smo turnir završili sa tri vezane pobede i uspeli da ostvarimo cilj koji smo zacrtali posle eliminacije iz borbi za medalje. Peto mesto među 16 najboljih evropskih reprezentacija je solidan rezultat, tim pre što su se u finalu sastale Češka i Litvanija, obe ekipe iz našeg dela kostura. Veliki napor za mlade igrače je bilo odigrati osam utakmica u 10 dana, tako da se u finišu turnira osetio umor.

Ipak, pokušali smo da korišćenjem većeg broja igrača odigramo bolje pre svega u odbrani nego što je to bio slučaj na startu šampionata. U tome smo uspeli – istakao je Vaščanin i nastavio: – Osnovni cilj je bio da napravimo najbolju moguću selekciju ovih mladih igrača za budućnost. Morao sam da spojim njihov nesporni talenat i rezultat, a moj osnovni zadatak, kao i stručnog štaba, bio je da dobijemo što veći broj igrača koji će u perspektivi nastupati za starije selekcije.

Igor Velimirović

Uvek pouzdan: Milan Mačvan

U sezoni 2008/2009

Retki treneri na istoj klupi

nova košarkaška sezona 2008/09 je pred nama, a sudeći po burnim dešavanjima tokom leta (promene trenera, dolasci i odlasci igrača) biće svakako veoma uzbudljiva i zanimljiva. Obeležje predsezone bilo je to što je većina srpskih klubova promenila trenere, ali je najveća „bomba“ pala na Mali Kalemegdan u vidu Svetislava Pešića, trofejnog stručnjaka koji će naredne sezone voditi Crvenu zvezdu. Sa druge strane Partizan, sedmostruki uzastopni prvak Srbije i učesnik Evrolige, ostao je bez dosta igrača iz prošle sezone, ali na klupi je i dalje učitelj Duško Vujošević čiji sistem godinama daje rezultat. Naravno, ne treba zaboraviti ni Hemofarm i FMP, koji ulaze u sezonu sa mladim ali kvalitetnim timovima, baš kao ni Vojvodinu koja će biti kadra da pomrsi račune mnogima. Što se tiče ostalih ekipa vodiće se žestoka borba u Svislajon ligi za plasman u Superligu i duele sa najjačim timovima.

osim rezultata veoma bitan aspekt i razvoj mladih igrača kojih u Partizanu ima mnogo.

Šampion Srbije Partizan u novu sezonu, kao i uvek, ulazi sa najvišim ambicijama i juriša na trofeje u svim takmičenjima u kojima igra (NLB liga, Kup Koraća, Superliga). Naravno, tu je i želja za ponovnim ulaskom u TOP 16 Evrolige. Njihova najveća snaga biće upravo trener Duško Vujošević, popularno nazvan 007 zbog broja uzastopnih titula. On ističe da je

– Ambicije Partizana su takve da u svakom takmičenju cilja prvo mesto. Poštujemo svaku ligu koju igramo i želimo da budemo najbolji. Nijedna sezona do sada nije bila laka, pa tako neće ni ova. Što se tiče pojačanja, do sada smo uvek dobro birali strance, pa se nadam da je tako i u ovom slučaju, ističe Vujošević.

Dolaskom trofejnog trenera Svetislava Pešića Crvena zvezda je konačno istakla kandidaturu za ozbiljnu ulogu u srpskoj košarci. Od kluba koji se praktično raspao na kraju sezone (ostala samo četiri igrača) crveno-beli su pred novu sezonu uspeali da se reorganizuju. Ipak, prema rečima Svetislava Pešića, osnovni cilj biće stabilizacija kluba u tekućoj sezoni.

– Mi ne možemo da pričamo o nekim velikim ciljevima, jer još uvek stvaramo tim u hodu. Naš osnovni zadatak je da u ovoj godini napravimo klub i ozbiljnu organizaciju, to je prvi preduslov za rezultate. Mi trenutno ne možemo da se poredimo sa FMP-om i Hemofarmom, a kamoli Partizanom. Treba dosta strpljenja kako bismo ovaj koncept razvoja Zvezde ostvarili uspešno – rekao je Pešić.

Ekipa iz Vršca – Hemofarm, takođe ulazi sa šampionskim ambicijama za novu sezonu, a njihova prednost jeste to što su imali najmanje promena u timu. Osim trenera Stevana Karadžića, ekipu je igrački pojačao samo Bojan Krstović, dok su otišla samo dvojica igrača, Jagodnik i Maršal.

Panteri iz Železnika biće sigurno najmlađi tim ove sezone, ali ih to ne svrstava u aut-sajdere. Naprotiv, FMP ponovo ima tim sastavljen od igrača iz svoje baze, iako su ostali bez odličnih Ercega i Krstovića. Trener Slobodan Klipa hrabro najavljuje borbu sa mnogo iskusnijim ekipama i najviše ambicije ove sezone.

– Naša tradicija je da u prvom timu imamo igrače iz našeg pogona. Ovo je mlad kvalitetan sastav kome fali iskustvo i pokušali smo tokom leta da ga pripremimo za ono šta ga čeka. Naše ambicije uprkos mladosti ostaju iste, a to je borba sa svim ekipama za vrh tabele – ističe Klipa.

Vojvodina je još jedna srpska ekipa iz NLB lige koja je promenila trenera pred novu sezonu. Umesto Ivica

Mavrenskog stigao je bivši reprezentativac Zoran Sretenović, koji će pokušati da napravi pomak više u odnosu na prošlu sezonu. „Lale” su dosta oslabljene odlaskom prvog centra Vladimira Golubovića, kao i još nekolicine igrača, ali su na letnjoj „pijaci” pazarili vrlo dobro i sa pravom se nadaju da će nekom iz velike četvorke

promrsiti račune. Trener Zoran Sretenović je „fajter” i uvek želi više od onoga što realnost nudi.

– Moj cilj je uvek prvo mesto, jer se nikada nisam zadovoljavao drugim, ali realnost je druga priča. Važno je da smo svi u klubu jedna ekipa i da smo napravili odličan sastav kome je samo problem vreme – kaže Sretenović.

Svislajon liga

Košarkaši Metalca iz Valjeva ponovo su na velikoj sceni i od ove sezone takmičiće se u najvišem rangu takmičenja. Sa nekoliko pojačanja, imaju ambicije da se bore za vrh tabele u Prvoj ligi Srbije. Tu samouverenost daje im iskusni trener Vlade Đurović koji je obećao da će ekipa biti u vrhu tabele.

– Neću da razmišljam o opstanku, želim da Metalca igra zapaženu ulogu i u ovom rangu, da bude na nivou one ekipe iz stare Jugoslavije koja je bila bauk za sve prvoligaše, a rezultatski neuspeh verovatno bi značio kraj moje trenerske karijere, što ne želim – rekao je Đurović.

Kruševački Napredak-Rubin, nakon teške i neizvesne sezone u kojoj se do pred kraj borio da zadrži prvo-

ligaški status, novu sezonu dočekuje u dosta izmenjenom sastavu. Angažovanjem trenera Radenka Varagića, koji je već radio u Kruševcu pristigla su i pojačanja za predstojeću sezonu.

– Očekivanja svih u klubu u narednoj sezoni je plasman u sam vrh tabele, što sa ove vremenske distance deluje ostvarljivo, mada će sezona biti veoma naporna i neizvesna – kaže trener Radenko Varagić.

Kraljevački studenti ponovo ulaze u sezonu sa ambicijama kao i svake godine, a to je borba za gornji deo tabele. U odnosu na prošlogodišnji sastav nedostaje kompletna petorka. Trener Zoran Petrović zadovoljan je radom tima tokom pripremnog perioda.

– Veoma sam zadovoljan radom i zalaganjem igrača, a tokom priprema često smo igrali van Kraljeva kako bi se među igračima stvorila preko potrebna atmosfera u timu koji je renoviran, nov i podmlađen. Cilj, koji je postavljen pred ekipu, s obzirom na to da je liga proširena sa 12 na 14 klubova i da neće biti, po svim procenama, tenzije oko opstanka, jeste kao i pre četiri godine, stvaranje jakog kolektiva sposobnog da u doglednom periodu bude ravnopravan protivnik našim najkvalitetnijim klubovima. – kaže Zoran Petrović.

Najmlađi beogradski prvoligaš Mega basket kao i svake sezone ima veoma mlad i perspektivan sastav sa nekoliko juniorskih reprezentativaca koje će gurnuti u vatru.

– Izuzetno sam zadovoljan što sam se vratio u srpsku košarku i klub u kome sam proveo nekoliko meseci. Klub je veoma dobro organizovan, a posebno će mi biti zadovoljstvo da radim sa izuzetno talentovanom grupom igrača. Naš cilj je afirmacija mladih i da pokušamo da budemo u gornjem delu tabele. Igraćemo i balkansku ligu što će biti novo međunarodno iskustvo za ekipu – rekao je novi trener ovog kluba Mihajlo Uvalin.

Ekipa Borca, koja je inače filijala FMP-a, u novu sezonu ulazi sa starim, iskusnim trenerom Milovanom Stepandićem i ponovo mladim sastavom. Ipak, ambicije ostaju iste, a to je plasman u Superligu gde su nastupali i prošle sezone.

– Ponovo imamo mlad sastav, ali ćemo sigurno biti kadri da se borimo sa ekipama koje imaju mnogo veći budžet. Cilj nam je da igramo što lepšu košarku i da ostvarimo što bolji plasman – rekao je Stepandić.

Drugi novosadski prvoligaš, ekipa Novog Sada spremna je za predstojeću sezonu u kojoj je afirmacija igrača najbitniji cilj. U stručnom štabu nije bilo promena, trener je i dalje Dragan Torbica.

Stariji kraljevački prvoligaš Sloga u novu sezonu ulazi sa velikim ambicijama koje dostižu čak do NLB lige. Klub je potpisao tokom leta poslovno-sportsku saradnju sa privrednom organizacijom i sportskim centrom Okanik iz Mataruške Banje, na čijem je čelu nekadašnji du-

godišnji igrač i trener Dragan Kostić koji će preuzeti organizaciju kluba.

– Ovo mi je treći dolazak u klub moje mladosti. Preuzeo sam sve odgovornosti u klubu. Sa mojim ljudima napravio sam plan i program rada – kaže Kostić.

Cilj je da se napravi mlad tim koji bi posle dve godine konkurisao za mesto u Jadranskoj ligi. Nećemo se razbacivati izjavama već ćemo zasukati rukave. Što se stručnog rada tiče, tu sam ja. Koordiniraću rad na treningu, ako treba i radiću sa timom. Sve to do novog rešenja – ostao je zagonetan Kostić.

Vršачki „lavovi“ biće najveći favoriti za prvo mesto u domaćoj ligi koje su i prošle sezone osvojili. Sada, ispod tog nivoa ne mogu da idu i najmanje što se očekuje jeste plasman u Superligu gde će tražiti šansu za izlazak na Jadran. Ekipu će i ove sezone voditi Dejan Mijatović:

– Sve ono što smo postigli prošle sezone je rezultat upornosti i fleksibilnosti uprave kluba kao i glavnog sponzora, jer nisu odustali kad je bilo najteže i verovali su da će ova ekipa uspeti da napravi dobar rezultat. To je bio rezultat sistematskog rada, dobre selekcije igrača, ali pre svega dobre organizacije i stabilnosti kluba. Želimo ove sezone da odigramo što više utakmica na što višem nivou kako bismo pokazali da sve ono što smo postigli nije bilo slučajno. Sada moramo da odemo korak dalje, osim plasmata u Superligu pokušaćemo da najboljim srpskim ekipama pomrsimo račune – rekao je trener Mijatović.

Sedmo mesto Radničkog 034 u elitnom rangu našeg košarkaškog takmičenja prošle sezone lep je rezultat za šumadijskog ligaša. Međutim, Kragujevčani su ove sezone spremni da odu i malo dalje ka vrhu tabele. Trener Zoran Cvetanović ističe:

– Prošle sezone napravili smo najveći uspeh koji je ikada ostvario jedan kragujevački košarkaški klub, bez obzira na to da li se zvao Radnički ili Zastava, u najvišem rangu državnog prvenstva. Do sada je bilo dve-tri, ili ni toliko pobeda. Priznajem da to nije lako porediti, jer ništa nije kao što je bilo, ali i sam podatak da je prvi put izborni opstanak mnogo govori. Sada moramo da idemo korak dalje. Prošle godine nas je jedna pobeda vodila u Superligu, nadam se da ovoga puta to možemo da ostvarimo – ističe Zoran Cvetanović, trener tima iz Kragujevca.

– Prošle sezone napravili smo najveći uspeh koji je ikada ostvario jedan kragujevački košarkaški klub, bez obzira na to da li se zvao Radnički ili Zastava, u najvišem rangu državnog prvenstva. Do sada je bilo dve-tri, ili ni toliko pobeda. Priznajem da to nije lako porediti, jer ništa nije kao što je bilo, ali i sam podatak da je prvi put izborni opstanak mnogo govori. Sada moramo da idemo korak dalje. Prošle godine nas je jedna pobeda vodila u Superligu, nadam se da ovoga puta to možemo da ostvarimo – ističe Zoran Cvetanović, trener tima iz Kragujevca.

Posle kratkotrajnog uživanja u fantastičnom uspehu i plasmanu u najviši rang, agilna uprava Tamiša Petrohe-

mije dobro je zasukala rukave i napravila tim koji naredne sezone ne želi da ima ulogu autsajdera među najboljima. Tim sa klupe predvodiće Dragan Nikolić.

Prva savezna muška liga će naredne sezone imati 14 članova, dva više nego prethodne, što garantuje nešto dužu sezonu, koja će svakako ići naruku i Tamišu, čiji će tim imati više vremena da se adaptira na najviši rang i igrači imati prilike da steknu dragoceno iskustvo za naredne sezone.

Mladi beogradski prvoligaš Vizura tokom leta se dosta pojačao, ali ne toliko u igračkom smislu koliko u tehničkom. Ekipa iz Tošinog bunara potpisala je ugovor o sportskom partnerstvu sa šampionom Partizanom. Buduća saradnja dva kluba trebalo bi da donese obostranu korist za mlađe selekcije koje će nositi ime KK „Vizura Partizan“. Nema sumnje da je želja čelnika kluba da uz afirmaciju mladih igrača ostvare dobar plasman i u Svislajon ligi.

– Vizura je skrenula pažnju jakom infrastrukturom, mladim kategorijama, prošle godine i rezultatom seniorske ekipe i plasmanom u Superligu. Ovakvim sistemom svi igrači našeg kluba imaju vrhunsku prohodnost da dosegnu najviše domete, jednog dana zaigraju u Evroligi, koju će Partizan sigurno igrati u sledeće četiri godine. Takođe, sva infrastruktura biće u funkciji postojećeg sistema. – rekao je Goran Radojčić, predsednik Vizure.

– Vizura je skrenula pažnju jakom infrastrukturom, mladim kategorijama, prošle godine i rezultatom seniorske ekipe i plasmanom u Superligu. Ovakvim sistemom svi igrači našeg kluba imaju vrhunsku prohodnost da dosegnu najviše domete, jednog dana zaigraju u Evroligi, koju će Partizan sigurno igrati u sledeće četiri godine. Takođe, sva infrastruktura biće u funkciji postojećeg sistema. – rekao je Goran Radojčić, predsednik Vizure.

Novi trener ekipe biće Vinko Bakić, doskorašnji strateg mladog tima Partizana.

Novosadski prvoligaš Radnički Invest uspeo je prošle sezone da izborni opstanak u najelitnijem takmičenju, a opstanak trenera Velisava Veskovića nagoveštaj je da bi tim mogao ovoga puta i do vrha tabele.

– Liga ima više klubova, pa pretpostavljam da neće biti toliko brige oko opstanka. Plasman do osmog mesta bio bi zadovoljavajući za moju ekipu – istakao je trener Vesković.

Ergonom iz Niša, koji je odlukom za zelenim stolom

ostao prvoligaš, ove sezone ima mnogo veće ambicije od opstanka. Na klupi Ergonoma će umesto Ivana Drobjaka sedeti Ljubiša Aničić, koji je u prošlosti radio kao pomoćni trener Novog Sada i Vojvodine, bio je i pomoćni trener univerzitetskog tima Srbije 2005. godine. Ekipa je doživela promene u odnosu na prošlogodišnji sastav, ali cilj ostaje da se izborni za sredinu tabele.

D. Stojmenović

Garcija Reneses Aito BCB 2008

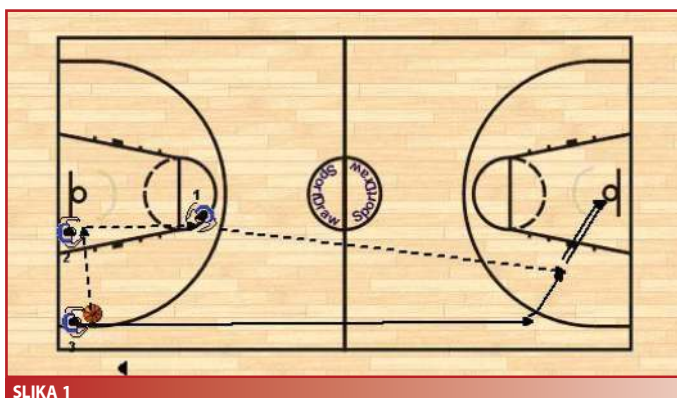
Tranzicija u napad

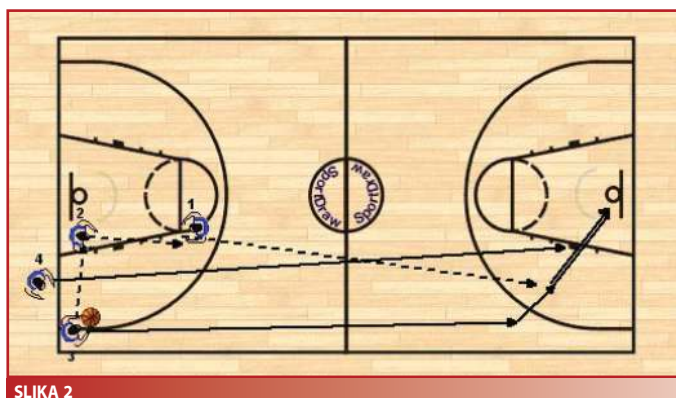
igračku karijeru započeo sam u Estudiantesu iz Madrida, a to je tada bila ekipa sa tradicijom u igri kontranapada. Mislim da je veoma važno imati tradiciju u igri kontranapada. Ako imate ekipu koja nije navikla da stalno igra kontranapad, potrebno je vreme za to, ići korak po korak da biste podigli ekipu na odgovarajući nivo. Estudiantes je jedna od ekipa u Španiji sa tradicijom veoma dobrog rada sa mladim igračima. Mi smo u prvoj, drugoj i trećoj godini trenirali i igrali mnogo. Posle treće godine „znali smo mnogo” odnosno, bili smo nabeđeni igrači. Imali smo trenera koji je više bio kondicioni nego košarkaški trener. Mi smo mislili da nema pojma, ali godinu dana kasnije, taj element je bio veoma va-

Aito Garsija Reneses rođen 1946. Svoju trenersku karijeru počeo je u Circulo Catalico Badalona sa kojom je stigao do polufinala Kupa Korača 1979. Šest godina kasnije sa Huvetudom je igrao finale Španske lige. Za 15 godina koliko je proveo u Barceloni uspeo je da osvoji devet titula prvaka Španije, četiri Kupa kralja, dva Saporta kupa i dva Kupa Radivoja Korača. U svojoj petoj sezoni na klupi Huventuda Aito ostaje majstor svog posla, 2006. osvaja FIBA Euro kup kao i Kup kralja i ULEB Kup ove godine.

SLIKA 1

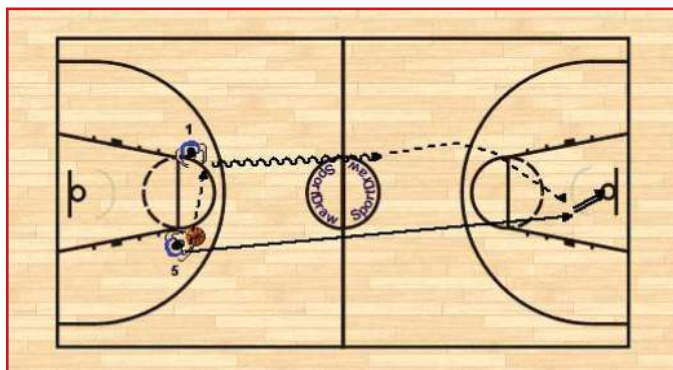

SLIKA 2

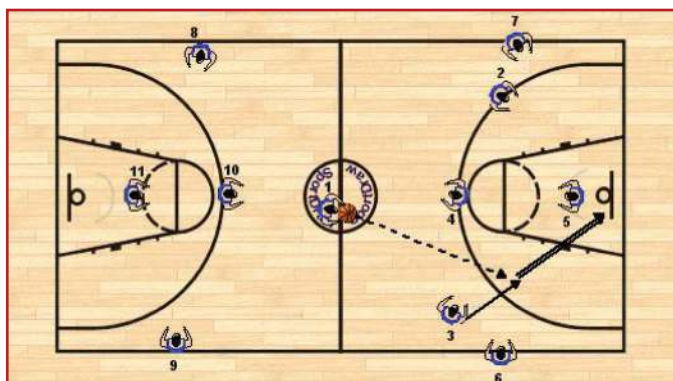
žan za moje igračko formiranje. Na treninzima je svirao greške u driblinzima, tj. nismo smeli nikako da driblamo na treningu. Morali smo da dodajemo, fintiramo i šutiramo, da se krećemo. Imali smo obavezu na tri dodavanja pre šuta. Bili smo veoma dobro fizički spremni i sa određenim predznanjem i tehnikom počeli smo da igramo mnogo brže. Ekipa Estudijantesa je bila niska, i igrali smo sa tri beka od 180 cm visine, i dva krila visoka oko 190 cm. Ali, igrali smo brzo, sa puno kontranapada i bili vicešampioni Španije, iza Reala iz Madrida koji su tada imali Amerikance visoke preko dva metra. Utakmicu poslednjeg kola igrali smo u gostima protiv Real Madrida i da smo pobedili, bili bismo prvaci, ali izgubili smo 82:80.

Kasnije sam igračku karijeru nastavio u Barceloni. Tamo se igrala mnogo sporija košarka. Sa 26 godina počeo sam da radim kao trener u prvoj ligi u jednom klubu u Kataloniji. Tamo smo radili na tome da promenimo navike igrača i počeli smo da igramo mnogo brže. Vremenom su se promenile prilike u košarci, i mnoge ekipe su počele da igraju brže, insistirajući na kontranapadu. Sa tim prvim iskustvom, još dok sam bio igrač, završio sam trenersku školu 1968. godine. Predavanja su bila 15 dana u gradu gde se igrao juniorski šampionat Evrope. Igrala je i reprezentacija Jugoslavije. Odlično se sećam tih igrača. Jelovac koji skače, Manović prima pas, Šolman i Simonović trče a Manović brzo dodaje dugi pas, a ova dvojica postižu koševе ili idu u prodore. Ako nije bilo dugog pasa, Slavnić je utrčavao u sredinu, primao pas i završavali su kontranapad sa prednošću igrača više, najčešće tri na dva. Od tada uvek sam želeo da gledam različite vrste kontranapada. „Španski kontranapad“ je bio loš, jer nismo imali tehničko znanje osnovnih košarkaških elemenata kao jugoslovenski igrači. Kao što imam poštovanje prema američkoj košarci, tako imam i prema jugoslovenskoj. U Španiji, igrači su bili malog znanja, centar je znao samo da skoči, plej samo da dribla, a krila da šutiraju. To nas je teralo da igramo jednu vrstu napada i kontranapada, gde, kada centar uhvati loptu, plej dotrči do njega skoro na uručenje, zatim bi on probijao driblingom i dodavao tek kada je drugi igrač mogao da ide na dvokorak sa tri-četiri metra. To je mnogo lakše za odbrambene igrače nego kada svi igrači znaju da dodaju, driblaju i šutiraju. Ne sećam se tačno da li je to bilo u Beogradu na evropskom prvenstvu, gledao sam Čosića kako trči u kontranapad uz bočnu liniju, prima loptu na polovini, odbrambeni igrač je bio ispred njega. On je napravio leđni polazak u dribling i zaobišao ga. To mi nikada do tada u Španiji nismo videli. Nismo verovali da igrač visine 2.10 može tako da odreauguje i dribla loptu. Posle toga smo znali da moramo da napredujemo, da obučimo svakog igrača da zna sve, ali da ima i svoju specijalnost. Malo-pomalo, menjali smo naš način igre, tako da sada igrači kao što je Rudi Fernandez, koji igra na poziciji dva, zna da dribla i dodaje bolje nego neki plejmejkeri. To čini da u igri španske reprezentacije i u igri Huventuda imamo mnogo novih mogućnosti. Kako mi to treniramo?

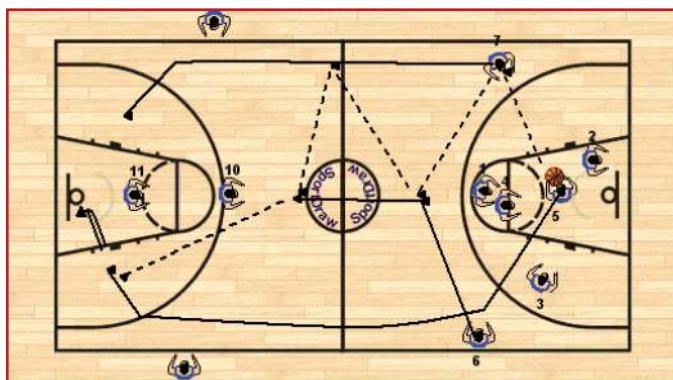
Prvo počinjemo sa dugačkim pasovima.

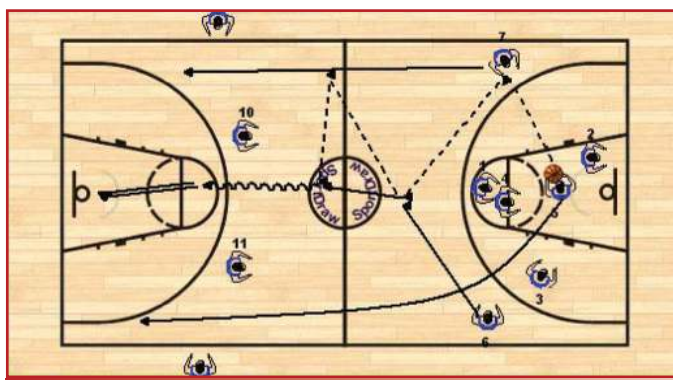
SLIKA 3

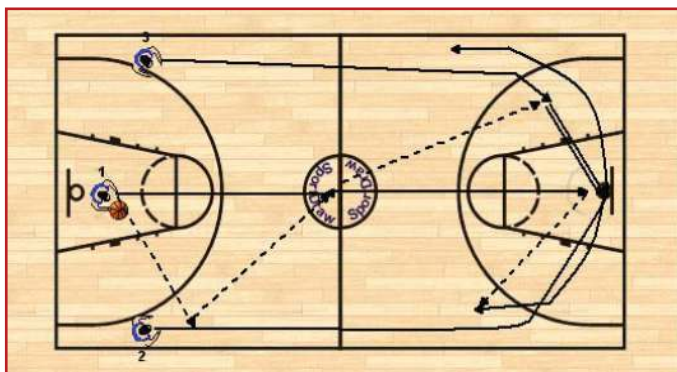
SLIKA 4a

SLIKA 4b

SLIKA 5

SLIKA 6

Vežba 1

Igrači su sa loptama u korneru. Dodaju pas igraču dva pod košem a on igraču tri na penalu koji dodaje dugačak pas igraču tri koji je istrčao iz kornera uz aut liniju do visine suprotnog penala gde menja pravac, prima dugačak pas i završava bez driblinga (slika 1).

Vežba 2

U vežbi dva idemo korak dalje, dodajemo igrača odbrane broj četiri koji trči i pokušava da preseče loptu dok igrač jedan menja stranu sa koje prima loptu (slika 2).

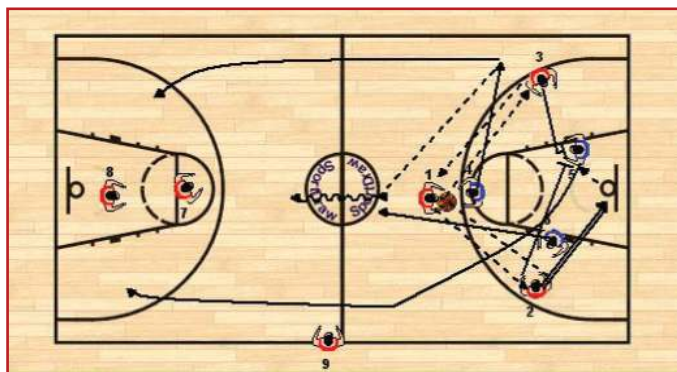
Vežba 3

U ovoj vežbi obučavamo visoke igrače koji trče sredinom terena i spremamo ih da mogu da prime lob pas. Igrač broj pet dodaje loptu igraču jedan, on dribla, igrač pet trči maksimalnom brzinom do linije 6.25. Tu usporava i sprema se za prijem lopte lob pasom, naskok ispod koša i šut (slika 3).

Ovo je struktura kontranapada kada igrači trče u punom sprintu i kada mogu da dodaju, driblaju i šutiraju u punom trku.

Vežba 4

Sad ću pokazati vežbu za kontranapad gde je osnova tri na dva. Imamo dva igrača, četiri i pet u odbrani, i tri igrača (jedan, dva i tri) koji kreću u napad (slika 4a).

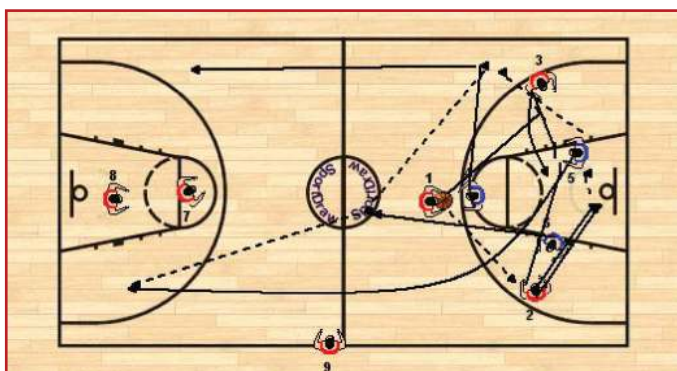
SLIKA 7

Kada četiri i pet odbrane ili prime koš, igrač koji je u poziciji (u ovom slučaju 5) da osvoji ili uhvati loptu počinje novi kontranapad tako što dodaje loptu na stranu igraču broj sedam, i kreće u kontranapad gde su postavljeni odbrambeni igrači broj deset, jedanaest, a igrač šest utrčava u sredinu i prenosi loptu razmenjujući pas sa igračem broj sedam. Nema driblinga dok lopta ne pređe polovinu terena, a i po prelasku centra imaju pravo samo na jedan dribling po potrebi (slika 4b). Kontranapad se ne igra samo posle skoka ili posle presečene lopte, on se može odigrati i posle primljenog koša. Lopta kada prolazi kroz obruč, mora se brzo izvesti, i trčati kao kada je osvojena u skoku.

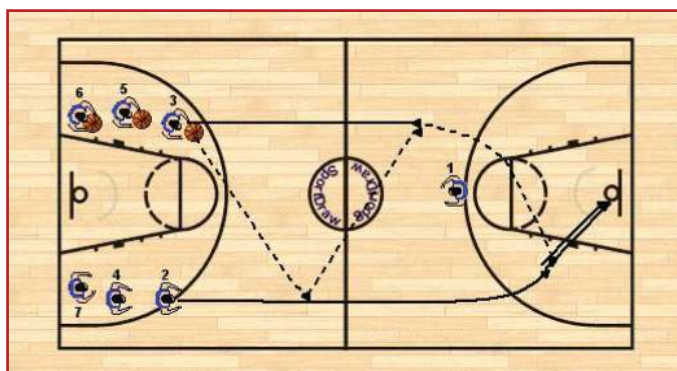
Ovu vežbu možemo da otežamo postavljanjem odbrane u paralelni položaj, odnosno otežati napadačima dodavanje iz sredine ka bočnim pozicijama (slika 5).

Ovu vežbu mi radimo svaki dan. Ovde imamo ritam i pravila kontranapada. Ovu vežbu radimo više puta na početku treninga da bismo ušli u ritam i tenziju treninga. Neki put vežbu radim i na kraju kada su treninzi izdržljivosti, da bismo stekli naviku da trčimo i kada smo umorni.

U Huventudu smo imali dobre šutere, i hteo sam da to koristim u kontranapadu. Dotadašnji koncept tračanja kontranapada i realizacije je bio samo dvokorak. To sam morao da promenim. Na treninzima sam počeo bodovati šuteve za tri poena sa tri boda, a ispod koša sa jedan, dok su promašaji bili uvek sa minus jedan bod, uhvaćene lopte jedan bod itd. Ovim putem, igrači koji su dobri šuteri dolazili su u priliku da moraju da šutiraju u kontranapadu

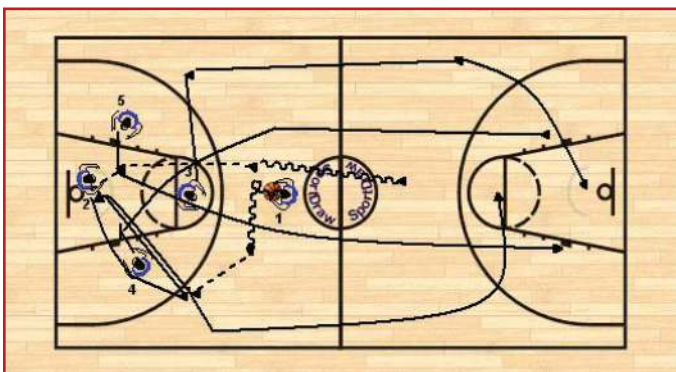

SLIKA 8

SLIKA 9

SLIKA 10

Vežba 5

Možemo raditi i jednostavnije vežbe, dodavanje preko srednjeg igrača, gde krilni igrači menjaju pozicije, a plejmejker je uvek u sredini. (slika 6).

Imaju neke stvari koje su proste, ali su veoma teške, na primer, da se u ovoj vežbi dodaje pas na prvom koraku a ne na drugom. Neki detalji su važni. Ako imam nekog igrača od 30 godina, neću ga učiti da izvodi brza dodavanja u kontranapadu, već ću tražiti od njega samo da ne gubi lopte. Ali, ako imam mladog igrača, njega ću sigurno da učim brzim dodavanjima i u početku će on gubiti lopte, ali će vremenom naučiti da brzo primi loptu i da je brzo i tačno prosledi.

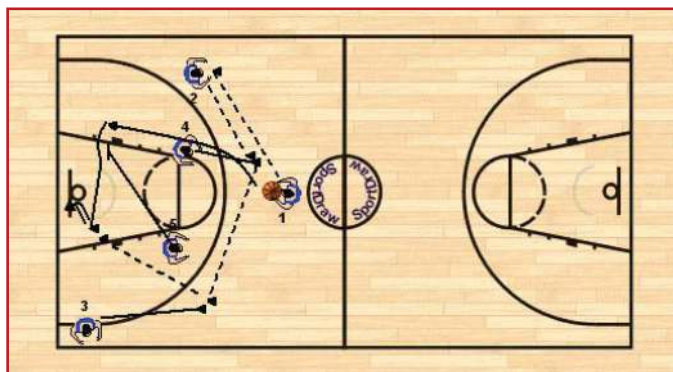
Vežba 6

Ova vežba je malo teža, ali je veoma bitna za otvaranje kontranapada. Tri napadača (broj jedan, dva i tri) igraju napad van reketa, a odbrambeni igrači (broj četiri, pet i šest) ne seku lopte niti ometaju šut. Posle šuta odbrana gradi koš, a napadači idu na skok u napad. Imamo situaciju da igrač broj pet hvata loptu, a igrači broj dva i tri ga udvajaju. Igrači četiri i šest, otvaraju linije prvog dodavanja, a jedan pokušava da preseče loptu. Ako napadači postignu koš, takođe se udvaja igrač koji izvodi loptu. Igrači broj četiri, pet i šest trče kontranapad na igrača sedam i osam, a pomoćni trener stoji pored igrača devet na sredini terena i ako igrači dobro i brzo igraju kontranapad, ne pušta trećeg igrača u odbranu (slika 7).

Možemo otežati otvaranje prvog pasa i zagrađivanje uvođenjem kontrabloka gde igrač jedan dodaje loptu igraču dva, i odlazi u blok igraču tri, igrač dva šutira, a jedan i tri idu na skok (slika 8).

Vežba 7

Ovu vežbu često radim na treninzima. Ekipe je podeljena u dve grupe. Imamo jednog odbrambenog igrača, on ima pravo da se kreće, da izađe prema sredini terena, da se povuče, da proba da ukrade loptu, fintira, blokira itd. Kada završi odbranu, ponovo igra odbranu na sledećem paru. Napadači kao i ranije imaju pravo na dribling samo kada je neophodno (slika 9). Odbrambenog igrača menjamo posle nekoliko odbra-

SLIKA 11

na. Na ovaj način učimo dodavača da ako je samo veoma rizično dodati loptu spusti u dribling. Takođe možemo da vežbamo kontranapad birajući u odbrani visokog ili niskog igrača. Ovde tražim da visoki igrači igraju bliže košu, a da niski igrač kreće na prodor i ako mu visoki igrač izađe na taj šut, doda loptu pratećem igraču, dakle, da niski igrač asistira pratećem igraču iz prodora ili naskoka. Posle svega ovoga imamo neke ideje o kontranapadu, i

možemo da razvijamo filozofiju igre u kontranapadu. Takođe možemo da selektujemo različite vrste kontranapada u zavisnosti od tipa igrača koje imamo u svojoj ekipi.

TRANZICIJA

Kada smo počeli da igramo tranziciju, realno to i nije bila prava tranzicija. To je bila igra u napadu, koju smo počinjali na odbrambenoj polovini da bismo nastavili potom kretnjama na napadačkoj polovini. Mi sada u tranziciji pokušavamo da ne dođemo u napad da bismo igrali „dva na dva”. Treba insistirati da u napadu igramo akciju koja je, na primer, otvaranje iz takozvanog dijamanta koju sada igra većina ekipa. Jedan bek (broj tri) je na postu, a drugi (dvojka) je ispod koša, dok su centri na niskom postu. Igrač broj dva bira stranu na koju se otvara dok mu igrači četiri ili pet prave blokadu. Igrač broj tri se otvara na suprotnu stranu (slika 10). Tražim od igrača dva, ako je sam, da šutira loptu. Takođe od svojih centara tražim da ne budu statični u ovom bloku, nego da se otvaraju i kreću. Zato kada vežbam tranziciju jedna petorka radi kontinuirano više puta pet na nula isti napad ili pak otvaranje. Ovo možemo da radimo u bilo kojem konceptu našeg napada.

Naša druga akcija u tranzicije ima ideju da našeg plejmejкера spustimo na poziciju niskog posta. Igrač broj tri je u uglu, igrač broj dva je u produžetku linije penala, a igrači broj četiri i pet su na postu. Igrač broj dva prima loptu od jedinice, koji posle pasa utrčava, četvorka prima loptu i dodaje je igraču broj tri. Igrač broj pet se spušta i pravi blok jedinici koji prima loptu na niskom post (slika 11).

Ovo treba da kombinujemo sa našim idejama o kontranapadu. Ja ne želim da razvijam kontranapad driblingom nego pasom. Naš način početka napada nije statičan nego

iz kretnji i tranzicije. Ja insistiram na poentiranju iz kontranapada. Ako ne steknemo dobru poziciju u kontranapadu, nastavljamo kretnju u nekom sistemu ili slobodnoj igri. Nije lako postići koš iz kontranapada, ali je takođe moguće dobrom kretnjom, ne ulazeći u sistem, postići koš. Igrači teško selektuju kada treba završiti kontranapad, kada nastaviti tranziciju, kada igrati sistem a kada stati i početi statički napad. Zato moramo da koordinišemo sve igrače. Ja neku kretnju ne počinjem objašnjavanjem nego vežbajući na treningu, da može da se koristi u slobodnoj igri ili sistemu.

Svi igrači moraju da šutiraju, dodaju, prave blokade. U tom slučaju moj sistem je dobar. Mi želimo dobru odbranu i da iz te odbrane trčimo kontranapad da bismo završili sa brojčanom prednošću jedan na nula, dva na jedan, tri na dva itd. Ako ne postignemo prednost, dovoljno je doći u tranziciju iz koje imamo dobar šut i ofanzivan skok, a ako nemamo dobru poziciju, odigraćemo neku od naših akcija. To je lakše ako imate ekipu koja radi na nivo od nekih 60 procenata. Ako tim radi na tom nivou, trudimo se da podignemo nivo na 70 posto. Ako počinjemo da treniramo neku ekipu koja igra sporo dodavanjem spolja i iznutra bez kontranapada, ne možemo odmah krenuti u igranje kontranapada. Moramo ići korak po korak. Veoma je važno imati ideju za igranje bolje košarke, ali ona mora da se adaptira da bude samo jedan stepenik iznad onoga što su tvoji igrači u stanju da urade. Kada igrači dođu do te pozicije, možemo ići na sledeći nivo. Treba izabrati prave kretnje koje su prave za ekipu koju imaš. Ako duži period radiš u istoj ekipi, mladi igrači će doći znajući i poznavajući tvoj stil igre. Moj stil igre je prepoznatljiv, a to je agresivna odbrana, kontranapad i tranzicija.

Pripremio: **Marko Mrđen**
Viši trener košarke

Nova sezona stari trenerski problemi

Licenca je dokaz obrazovanja

d 2000. godine do danas, pred start svake sezone, aktuelizuje se pitanje trenerskih licenci, uz pomoć kojih stratezi po Srbiji obavljaju funkciju uz liniju košarkaškog terena. Aktuelni sistem licenciranja, koji podrazumeva da se zavisno od stepena obrazovanja i nivoa takmičenja košarkaškim trenerima izdaju bela, plava i crvena licenca, zaživeo je uz neke izmene na ulasku u 21. vek.

Mirko Ocokoljić, sekretar Udruženja košarkaških trenera Srbije, kaže da preko osamdeset procenata članova esnafskog udruženja ispunjava kriterijume za dobijanje licenci, ističući to kao veliki uspeh Udruženja:

– Postavili smo sistem, preko kojeg se licence izdaju na osnovu stečenog obrazovanja. Odustalo se od favorizovanja Više košarkaške škole pri Savezu, pošto je pre dve godine doneta odluka kojom smo, kao Udruženje, priznali sve škole akreditovane od strane Ministarstva prosvete. Klubovima prve muške lige postavljen je uslov po kom njihovi treneri moraju da imaju potpisane i verifikovane ugovore, deponovane u kancelariju UKTS. U najvišem rangu takmičenja, zbog toga, imamo najmanje poteškoća, ali se pojavljuju problemi sa trenerima koji u toku sezone dobiju ili daju otkaz, pa se pokreću postupci za izmirenje dugova – kaže Mirko Ocokoljić.

Zoran Kovačić, predsednik Udruženja, naglašava:

– Umesto da poštujemo propise i zakone, mi u njima tražimo „rupu.“ Kao Udruženje, nismo uspeli da se izborimo za sve ono što nam je neophodno – konstatuje Kovačić i kao način za prevazilaženje problema, predlaže:

– Pokušaćemo da odbranimo pravilo, po kom bilo koji tim u zemlji neće usred sezone moći da angažuje novog trenera dok na neki način ne izmiri obaveze prema prethodnom stručnjaku. Odnos „starog“ trenera i njegovog bivšeg kluba mora biti regulisan pre no što novi kolega dobije saglansnost Udruženja (a ono mu je jedino može izdati), da bez problema može da obavlja trenerski posao. Nastojaćemo, uz to, da sprečimo da utakmice bez trenera počnu, iako znamo da ima onih koji misle da to nije realno. Smatram da su oni najodgovorniji za ponašanje ekipa koje predstavljaju – kaže predsednik Kovačić.

Ima li UKTS još načina da zaštiti članove?

– Svako ko je platio članarinu i redovno išao na predavanja, koja organizuje Udruženje, ima pravo na pravnu zaštitu od strane UKTS, kao i mogućnost stalnog usavršavanja, što kroz časopis „Trener“, što kroz studijska putovanja po Evropi i svetu – za one najuspešnije i najperspektivnije.

Zaštita članova nije, odnosno ne bi trebalo da je osnovna delatnost UKTS. Seminari, usavršavanje i razmena informacija među trenerima razlog su što je Slobodan Ivković, krajem osamdesetih godina, došao na ideju da osnuje strukovnu organizaciju.

– Upravo imajući u vidu Pivinu vizionarsku strategiju, svake godine se organizuju seminari za trenere, i oni su obavezni da ih kao jedan od vidova usavršavanja, posećuju. Poseta predavanjima predstavlja jedan od uslova da bi im se overile ili izdale licence – podseća Mirko Ocokoljić i dodaje:

– Ove godine UO UKTS je doneo odluku da treneri mlađih kategorija, pored obaveznog učešća na seminaru „Trenerski dani“ moraju (besplatno) posetiti predavanje na „Basketball Clinic Belgrade“.

Monogo je problema?

– Kao jedan od najvećih u sistemu licenciranja trenera naveo bih problem kontrole na utakmicama, jer jedan broj trenera jednostavno ne ispunjava uslove za dobijanje licenci, ili overavanje, a na određenom broju utakmica delegati i sudije ne primenjuju propisana pravila iz Pravilnika o takmičenju, gde jasno stoji da jedino trener sa licencom može stajati pored klupe i kretati se u ograničenom prostoru, tražiti tajm aut, praktično voditi tim.

Ako je nepobitna činjenica da samo UKTS izdaje licence, postavlja se pitanje kako članovi izigravaju Udruženje i zašto ono, kao najviša i najpozvanija istanca ne reaguje?

– Neškoloovani treneri se prijavljuju kao službeni predstavnici ili lekari, a dešava se da im delegati dozvole da imaju podjednak status kao treneri koji poseduju uredno licence. To nije pošteno prema kolegama koje ispunjavaju uslove, odnosno prolaze kroz razne vidove usavršavanja koje mi stvaramo i rade na sebi. Stoga smo kao i ra-

njih godina pred start sezone, komesarima svih takmičenja, uputili dopis i najoštrije zahtevali da se temeljno proveri svaka, ne samo igračka već i trenerska licenca. Podsećam da su službena lica na utakmicama, po sadašnjim Pravilnicima, dužna da slučaj posedovanja neodgovarajuće licence evidentiraju i kazne trenera i klub koji se oglušio o propise.

Najalarmantnija situacija je u takmičenjima mlađih kategorija?

– Ona su najbrojnija i sa mnogo liga po različitim regionima, pa dolazimo u situaciju da u Vojvodini, gde se o takmičenju brine Branko Lozanov, striktno poštuju propisi i gotovo sve ide kako treba, dok se po centralnoj Srbiji dešavaju propusti. Dosta kolega ne overava licencu onako kako je to predviđeno Pravilnikom usvojenim na Skupštini udruženja.

Krivica je, ipak, na trenerima?

– Imajući u vidu sve što je rečeno, želim, kao sekretar Udruženja, da naglasim da deo krivice snose i treneri, koji zloupotrebljavaju Pravilnik, iako mi, kao predstavnici Udruženja gotovo redovno obilazimo regione i u direktnom kontaktu sa njima, pokušavamo da rešimo sve probleme i na licu mesta overimo licencu ako to do tada nije urađeno, a u skladu je sa propisima Udruženja – podseća Ocofoljić.

Problem sa licencama, zbog načina na koji se vrše mahinacije, nekada izaziva smeh kod trenera?

– U prvoj ženskoj ligi, smo prošle godine imali situaciju da je košarkašica Partizana na papiru vodila Milena Krstajić, još uvek aktivna igračica i kapiten tima koja, uz to, što prema važećim pravilima, ima pravo da u odsustvu trenera vodi tim, ima i crvenu trenersku licencu. U to vreme njen trener Đorđe Vuković nije imao odgovarajuću licencu. Bilo je i primera da se jedan trener sa licencom za takmičenja mlađih kategorija pojavljuje kao strateg osam timova različitog uzrasta i klubova. Zato smo tražili da se uvede pravilo da jedan trener mlađih kategorija može u toku takmičenja istovremeno voditi samo dva tima, jer je procena da jedino tada može i sebi i onima, koje trenira da pruži maksimum. To pravilo se, recimo, poštuje na nivou Beograda – rekao je Mirko Ocofoljić, napominjući da se nada da će sezona koja je tek na startu proteći bez većih problema, što bi, kako je istakao, bilo dokaz da je UKTS na putu sređivanja celokupne situacije oko položaja trenera, naišao na potpunu i bezrezervnu podršku članova, ali i ostalih učesnika koji prate takmičenja u Srbiji.

Reč komesara...

Na pitanje da li u takmičenjima kojima rukovodi ima problema sa trenerima, Branko Lozanov, predsednik takmičarske komisije, kaže:

– Koliko znam u Vojvodini ne postoje takvi problemi. Svi propisi maksimalno se i striktno poštuju. Čak je KSV pomagao trenerima da plate licence tako što je izmirivao polovinu troškova neophodnih za izdavanje ukoliko kandidat ispunjava potrebne uslove – kaže Lozanov.

Tihomir Bubalo, komesar Svisjalons lige napominje da je saradnja sa Udruženjem trenera više nego dobra i ističe:

– Najveći nam je problem kada neki trener u toku sezone, zbog oktaza, bude zamenjen. Tada klubovi pribegavaju raznim varijantama, jer često nemaju mogućnosti

da istovremeno isplate ugovorene obaveze prema starom i angažuju novog startega. Takav slučaj imali smo prošle godine sa Crvenom zvezdom, gde Milan Škobalj, koji je nasledio Stevana Karadžića, nije imao pravo da stoji pored terena – kaže Bubalo, napominjući da službena lica ne sačinjavaju prijavne liste klubova:

– Ako klub predloži da trener u protokolu bude zaveden kao statističar i za tako nešto ima potrebna dokumenta, niti jedno službeno lice nema pravo i mogućnosti da to spreči.

Slobodan-Bata Jelić, komesar Banca Intesa lige košarkašica, upitan da pro-

komentariše probleme oko trenerskih licenci, kaže:

– U takmičenju koje vodim, garantujem da se poštuju sva aktiva KSS, udruženjem ligaša propisana pravila. Kada su u pitanju službena lica, pa samim tim i treneri, kao najbitniji među njima, moram da napomenem da svaki tim ima pravo da na utakmici prijavi sedam takvih osoba. Priznajem da ima slučajeva da se treneri bez licenci pojavljuju kao lekari ili statističari, ali klub tada plaća kaznu od sto evra po odigranom meču – rekao je Slobodan Jelić, uz opasku da su zahtevi esnafskih udruženja, koji idu prema ligama, sasvim realni i praktični i da, kao takvi, gotovo uvek budu prihvaćeni.

Direktor najvišeg ranga u konkurenciji košarkašica ocenio je da inicijativa UKTS, po kojoj se utakmica ne bi igrala ako ekipa nema licenciranog stratega, nije realna, jer se dešava da se trener razboli, ode na seminar ili iz bilo kog razloga u nekom trenutku nije u stanju da vodi svoj tim.

Uslovi licenciranja

Bela licenca: letnja liga KSS, regionalna liga MK, mini basket

1. Da je član UKTS (3.000 dinara)
2. Minimum srednja stručna sprema

3. Da ima dve godine igračkog staža
4. Bela licenca važi isključivo za takmičenje u Letnjoj ligi KSS, regionalnim ligama i mini-basket takmičenju i izdaje se na period od tri godine u kojem trener mora da stekne određeno zvanje.

Plava licenca: mlađe kategorije, II srpska liga, I srpska liga (m), I-b ženska liga

1. Da je član UKTS (3.000 dinara);
2. Zvanje – trener (operativni trener košarke) ili profesor fizičkog vaspitanja – diplomski iz košarke
3. Da ima najmanje dve godine radnog iskustva kao trener ili da ima četiri godine igračkog staža
4. Trener mlađih kategorija: da je prisustvovao seminarima „Trenerski dani 2008” i „Basketball Clinic Belgrade 2008”
5. Trener seniorske ekipe: da je prisustvovao seminaru „Basketball Clinic Belgrade 2008”
6. Taksa za licencu (mlađe kategorije – 5.000,00, II srpska liga muškarci, I srpska liga žene – 7.500,00, I srpska liga muškarci i I-b ženska liga – 10.000,00 dinara).

Crvena licenca: I-a muška i ženska liga, I-b muška liga

1. Da je član UKTS (3.000,00 dinara)
2. Zvanje – minimum viša stručna sprema (VI/1, VII stepen) – diploma višeg trenera iz oblasti košarke ili da je osvojio titule u seniorskoj konkurenciji u prvenstvu ili kupu Jugoslavije (Srbije i Crne Gore), ili na prvenstvu Evrope na klupskom ili reprezentativnom nivou, kao glavni trener
3. Da ima najmanje četiri godine radnog iskustva kao trener ili da ima 30 nastupa za seniorsku reprezentaciju Srbije (SCG, Jugoslavije) ili osam godina igračkog staža u saveznom rangu
4. Da je prisustvovao seminaru „Basketball Clinic Belgrade 2008”
5. Trener saveznog ranga da ima potpisan, verifikovan i deponovan ugovor o angažovanju košarkaškog trenera u UKTS
6. Taksa za licencu (I-a muška liga 30.000,00, ženska liga i I-b muška liga 20.000,00 dinara).

Napomena: Trener koji nije prisustvovao seminarima koji su uslov za overavanje licence, plaća dupli iznos takse i piše seminarski rad. Temu i ocenu seminarskog rada daće posebna komisija u sastavu Marin Sedlaček, Borivoje Cenić i Zoran Kovačić.

FIBA licence

Svetska košarkaška federacija zatražila je nedavno od svojih članica da u skladu sa svojim propisima odrede uslove za dobijanje licence FIBA, koja se prevashodno odnosi na reprezentativna takmičenja, u kojima je trener obavezan da je poseduje.

– U skladu sa tim UO UKTS je doneo odluku da vlasnik licence, koju izdaje svetska košarkaška organizacija, može biti strateg, koji je završio najmanje višu košarkašku školu, ili stekao titulu magistra ili doktora nauka. Kao kriterijumi za dobijanje ovog dokumenta, uzimaju se i rezultati u dosadašnjoj karijeri – izjavio je sekretar UKTS Mirko Ocokoljić, dodajući da veliki broj članova Udruženja, koji za to ispunava uslove, traži tu licencu, koja u inostranstvu dosta znači.

N. Malić

Treneri sa FIBA licencama

Miroslav ANĐELOV	Čedomir MARIČIĆ
Srđan ANTIĆ	Petar MARKOVIĆ
Jovica ANTONIĆ	Darko MARTIĆ
Igor BABIN	Dejan MIJATOVIĆ
Tihomir BADNJAR	Goran MILENKOVIĆ
Predrag BADNJAREVIĆ	Goran MILJEVIĆ
Milan BJELOŠEVIĆ	Ninoslav MILJKOVIĆ
Oliver BOROJEVIĆ	Dušan MILOVANOVIĆ
Vladimir BOŠNJAK	Milan MITROVIĆ
Aleksandar BUĆAN	Nenad MIZDRAK
Veselin ČOLAKOVIĆ	Milkan MRĐA
Milan ĆOSIĆ	Marko MRĐEN
Predrag CRNOGORČIĆ	Miroslav NIKOLIĆ
Vladimir CVEJIĆ	Goran NOGIĆ
Predrag CVETKOVIĆ	Milan OPAČIĆ
Tomislav ĐURETIĆ	Dragan PANTIĆ
Željko DOKIĆ	Nikola PAVLOVIĆ
Vladan DRAGOSAVAC	Miodrag PERIŠIĆ
Goran DURAKOVIĆ	Danilo POPOV
Neven FILIP LUETIĆ	Zoran PRELEVIĆ
Milivoje FILIPOVICA	Saša PUNOŠEVAC
Miodrag GAJIĆ	Nebojša RAIČEVIĆ
Nebojša GOLIJANIN	Darko RAJAKOVIĆ
Milan HINIĆ	Miodrag RAJKOVIĆ
Nenad HRVOIĆ	Dragan RATKOVIĆ
Slađan IVIĆ	Veselin ROĐENKOV
Dušan IVKOVIĆ	Predrag SAVIĆ
Nenad JOKIĆ	Ivan SMILJANIĆ
Darko JOSIĆ	Nenad SPASOJEVIĆ
Milan JOSIĆ	Vuk STANIMIROVIĆ
Vladimir JOVANOVIĆ	Predrag STANOJČIĆ
Nemanja JOVANOVIĆ	Dejan ŠUKOVIĆ
Bogdan KARAIČIĆ	Momir TASIĆ
Nebojša KNEŽEVIĆ	Gordan TODOROVIĆ
Oliver KOSTIĆ	Dejan TOMIĆ
Igor KOVAČEVIĆ	Zoran TOPIĆ
Zoran KOVAČIĆ	Nenad TRUNIĆ
Zoran KREČKOVIĆ	Dragan VAŠČANIN
Milivoje LAZIĆ	Oliver VIDIN
Vuk LEMIĆ	Milan VUJIČIĆ
Branko MAKSIMOVIĆ	Vlada VUKOVIČIĆ
Boris MALJKOVIĆ	

ASSIST

Simone Pjanidi Luka Banki

Visoki pik-en-rol

Prvo iskustvo Simone Pjanidanija kao trenera bilo je sa Mens Sana Siena 1871; od 1995. do 2006. bio je pomoćnik trenera u italijanskoj seriji A sa timom Mens Sana Basket Siena, gde je njegov tim 2002. osvojio Saporto Cup i jedan italijanski superkup 2004. Takođe je do 2005. bio zadužen i za mlađe timove, uzevši učešće u 11 nacionalnih finala, osvojivši pet uzastopnih titula prvaka države. Od leta 2006. godine je prvi trener Mens Sane. U prve dve godine na tom mestu, njegovi timovi su osvojili dva šampionata Italije i jedan italijanski Superkup (2008).

Luka Banki je svoju trenersku karijeru započeo sa mlađim timovima u Grosetu. U sezoni 1985/86, bio je pomoćni trener u timu Force Amate Vinja di Vale (Italijanska B2 liga), a godinu dana kasnije pomoćni trener Afriko Firenze gde je bio zadužen za mlađe timove. Od 1987. do 1999. bio je u Don Bosco Livorno gde je osvojio tri titule prvaka Italije u kategoriji mlađih selekcija (1995, 1996, 1997). U sezoni 1997/98, postao je prvi trener prvog tima (Italijanska A2 liga). Godine 1999. bio je prvi trener tima Palakanestro iz Trsta u A1 ligi. Od 2001. do 2004. ponovo radi u Livorno. U sezoni 2004/05. trenira tim Basket Trapani, a u sezoni 2004/05. tim Aurora Jesi, timove iz Italijanske A2 lige. Od 2006. pomoćni je trener u timu Mens Sana Basket Siena gde timovi osvajaju dva italijanska šampionata i jedan superkup Italije.

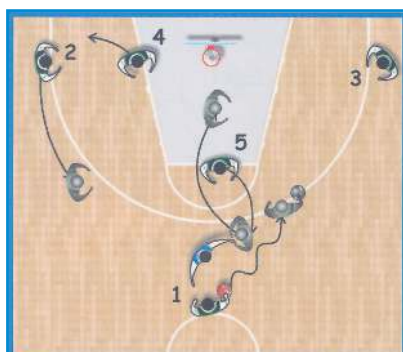
Čitanje i raspored igrača

Evolucija igre (više brzine, snage, atletskih karakteristika i manje vremena za završetak igre) i stalna upotreba prilagođenih odbrana sa sistematskim promenama dovele su do eksponencijalnog porasta stope korišćenja pik-en-rola.

Ova saradnja dva napadača pruža nam mogućnost da dođemo do dobrih zaključaka kada smo u nemogućnosti da dovršimo određenu igru. Svaki igrač može biti uključen u pik-en-rol, čak i oni koji možda nemaju najbolju napadačku tehniku ili su površni u osnovama, salopantom ili bez lopte. Pik-en-rol nam takođe omogućava da na teren izbacimo atipične ali efikasne petorke, gde uloga krila praktično nestaje. Svi spoljni igrači moraju biti sposobni da iskoriste blokadu pri driblingu i, ponekad, bloker može biti igrač koji može da se okrene ka košu i šutira sa linije tri poena. U stvari, u poslednje dve godine u Montepaskiju iz Siene, pokušali smo da radimo na ovoj fazi igre jer je pik-en-rol vrlo važan deo našeg ofanzivnog sistema. Redovno radimo na tome u praksi, jer imamo igrače koji su postali eksperti u izvlačenju maksimuma iz ovakve igre u napadu. Prvi je cilj treneru koji predstavlja pik-en-rol timu da igračima prenese koncept po kome to nije samo igra dva čoveka. Jer, igra uključuje sve igrače na terenu. Štaviše, da bi ova igra bila uspešna, svaki igrač pri smeni, pasu, prodoru i šutu, mora da ispoštuje tajming i raspored igrača.

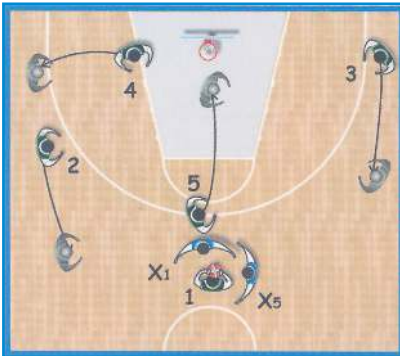
DIJAGRAM 10

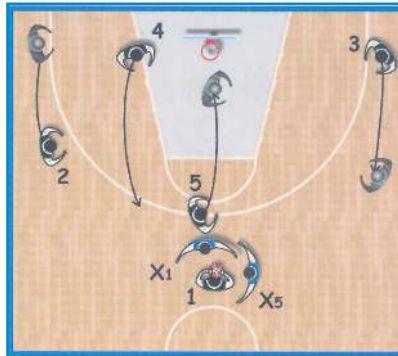
DIJAGRAM 2

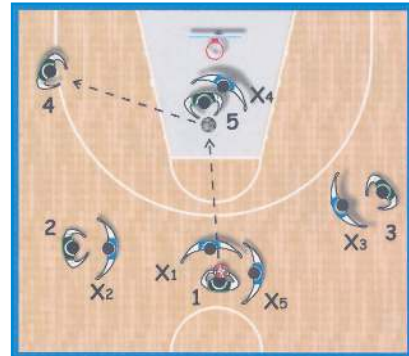
DIJAGRAM 3

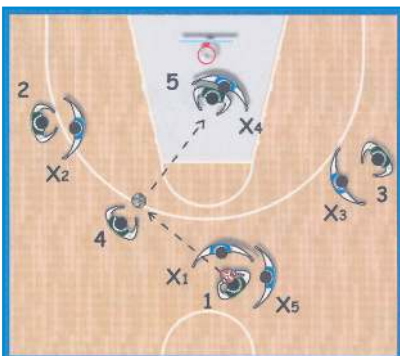
DIJAGRAM 4

DIJAGRAM 5

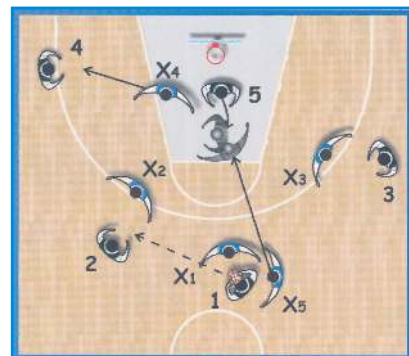
DIJAGRAM 6

DIJAGRAM 7

DIJAGRAM 8

DIJAGRAM 9

Analiza i individualne karakteristike

Moramo da predvidimo kako i gde ćemo napasti odbranu, iskorišćavajući veštine naših igrača i skrivajući njihove moguće granice.

- Razvijanje sposobnosti driblinga ili pasa pod pritiskom

- unapređenje tehnike blokeru u vođenju lopte i prodoru;

- voditi računa o smeni igrača na spoljnoj poziciji (pokreti gore-dole, utrčavanja), unapređenju njihove tehnike i osećaju za pravovremenost;

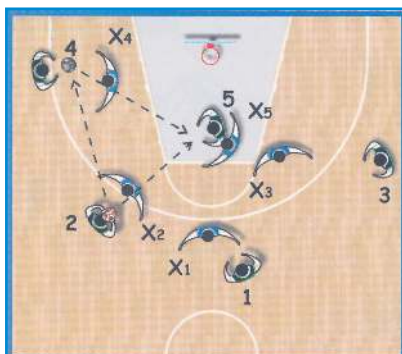
- Unapređenje tehnike prvog koraka pri ulazu na koš, povratni pas, pas nazad, unakrsni pas i fintiranje pasa.

Možemo drugačije postaviti igrače na spoljnim pozicijama kada nisu direktno uključeni u igru dva čoveka, naročito vezano za njihove karakteristike i odbrambene navike protivnika, spekulirajući o njihovim mogućim nedostacima.

Ova vrsta saradnje dopušta nam da postavimo

blok na lopti pod različitim uglovima, često uspevajući da uhvatimo odbrambenog igrača koji ne vidi da nailazi blok jer se on koncentriše na čuvanje igrača sa loptom. Onaj ko postavlja blok treba da popuni najveći mogući prostor, gde mu kao obaveštenje služi položaj ramena i kukova kod odbrambenog igrača. Možemo koristiti i ravnu blokadu (blokadu u leđa) kada je igrač odbrane pa-

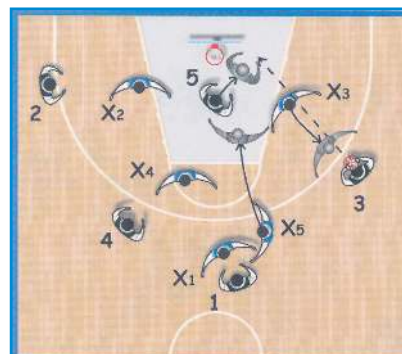

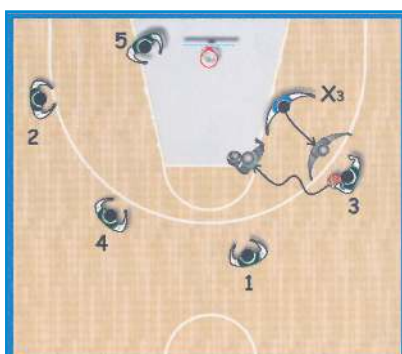
DIJAGRAM 10

DIJAGRAM 11

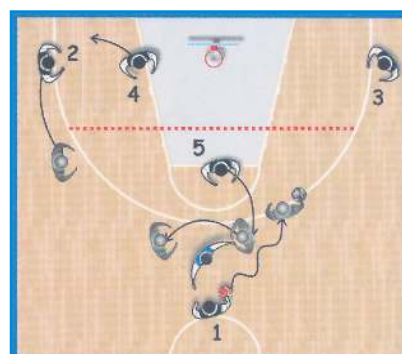
DIJAGRAM 12

DIJAGRAM 13

DIJAGRAM 14

DIJAGRAM 15

ralelno sa linijom polovine terena, jer on želi da ima obe strane ulaza ka košu (dij. 1). Ovaj blok će dopustiti da ga napadamo sa dve strane terena, koristeći ulaz sa promenom brzine čime će biti moguće dezorijentisati odbranu, otežavajući im određivanje strane ulaza i stranu pomoći. Takođe možemo koristiti i bočni (okomiti) blok, blokirajući unutrašnje rame, kada on odluči da natera igrača sa loptom ka jednoj od strana u polovini terena. Blok treba biti čvrsto postavljen, sa niskim stavom, uda-

rajući na igrača odbrane tehnikom sličnom zaustavljanju naskokom. Igrač treba da bude u ravnoteži i da zauzme snažnu i čvrstu poziciju (dij. 2). Postavljanje bloka nakon finte prolaza ka suprotnoj strani pomoći će nam u daljem smanjenju brzine pomoći igraču odbrane pri ulazu koji sledi. Dalje saradnje će zavisiti od reakcija igrača odbrane. Igrači treba da nauče da ih čitaju i prepoznaju tokom vežbanja kako bi mogli da prepoznaju poteze igrača odbrane. Želeli bismo da sada analiziramo samo reakcije

napadača kada se suoče sa pomoći i vraćanju na svog igrača, udvajanjem ili gustom odbranom na piken-rolu. Odbrambene reakcije zavisice od naše agresivnosti u postavljanju i iskorišćavanju bloka; treba da na ovim reakcijama dobijemo prednost u prostoru i vremenu. Ova prednost mora biti sačuvana i iskorišćena koristeći tehniku. Ako odbrana načini agresivnu pomoć koja je normalna u odnosu na osnovnu liniju, naš igrač sa loptom mora da zakorači unazad, bez zaustavljanja driblinga, dok ne odredi trenutak pasa ili ulaza koji prati oslobađanje igrača odbrane koji pomaže. Ovaj igrač mora da usavrši sposobnost da zakorači unazad i opet brzo prodire napred. Bloker koji primećuje pomoć, snažno će krenuti ka košu, radije sa prednjim okretom jer je daleko od koša. On treba da vodi računa o brzini svog kretanja. Kada je blizu koša, treba da promeni svoj trk u proklizavanje, s ciljem da prekine moguće odbrambene rotacije (dij. 3 i 4). Ovaj izbor uključuje odbrambeno preopterećenje ispod linije lopte, što možemo iskoristiti jedino pri saradnji svih napadača.

- Prvi cilj: ne zaustavljati dribling
- Drugi cilj: čvrst prodor ka košu

– Treći cilj: stvoriti efikasne linije pasova (dij. 5 i 6).

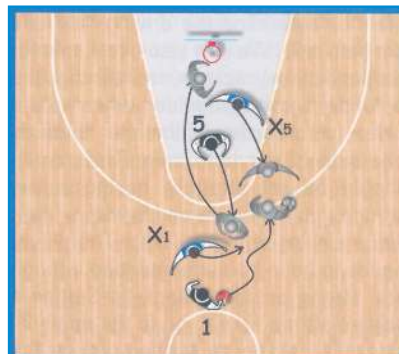
Kako pobediti vraćanje na svog igrača ili rotaciju

Pored grešaka u odbrani koje igraču koji vodi loptu dopuštaju da utrči do ugla bloka i da uđe ka košu, svaki napadač na terenu treba da se pokrene da bi se stvorila dijagonala da bi se primila lopta, kažnjavajući oporavak nakon pomoći pri pasovima ili ulazu i povratnom pasu ka najbolje postavljenom saigraču. Mnogi timovi brinu zbog agresivnosti igrača koji utrčava i teže da popune reket. Znajući ovo, napadač koji prima loptu treba da kontroliše svoje telo kako bi šutirao ili odradio povratni pas. To je razlog zašto zahtevamo od blokera da sprinta prvih par metara utrčavanja nakon bloka. Onda zahtevamo da on prokliza da bi zauzeo što bolji ugao i kako bi primio loptu ispred moguće odbrambene rotacije. Trebalo bi da bude bolje postavljen da bi uzeo loptu i daje bolju metu saigračima da mu dodaju loptu (dij. 7 i 8). Nakon prijema lopte, napadač treba da iskoristi stečenu prednost, koristeći pravilnu tehniku pasova ka reketu ili liniji tri poena protiv mogućih odbrambenih rotacija (dij. 9, 10, 11 i 12) ili ulazeći ka košu u suprotnom pravcu od oporavka odbrane (dij. 13 i 14). Ako odbrana uspe da predvidi da lopta ide ka spoljnoj poziciji, reakcija igrača na visokom postu dobija na važnosti, jer će on biti „plejmejker” te igre i sva sledeća rešenja će doći do njega: povratni pas, dijagonalni pas sa preskakanjem ili pas unazad ka plejmejkeru za još jedan pik-en-rol. S obzirom na to da imamo blokere koji mogu da izvedu i utrčavanje i nestajanje (Res, Stounruk i Lavrinović), dodali smo našoj igri nepredvidivost, zasnovanu na reakciji igrača odbrane. Bloker može da izleti, držeći odbranu na liniji tri poena, zahvaljujući njegovoj veštini šuta (dij. 15). Igrač sa loptom treba da iskoristi tehniku pasa pri nestajanju blokera, koristeći pivot i okrete oko stajne noge.

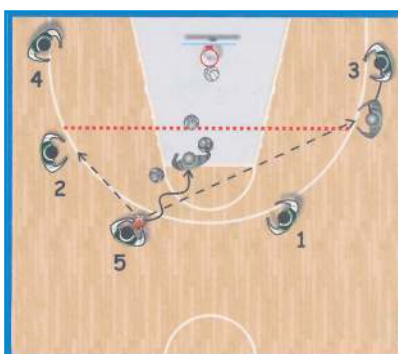
Ko god prima loptu, treba da smanji kretanje idući prema lopti. Ovo znači da treba da igraču koji dodaje pruži široku metu kako bi omeo igrača odbrane koji je ro-

DIJAGRAM 16

DIJAGRAM 20

DIJAGRAM 17

DIJAGRAM 21

DIJAGRAM 18

DIJAGRAM 22

DIJAGRAM 19

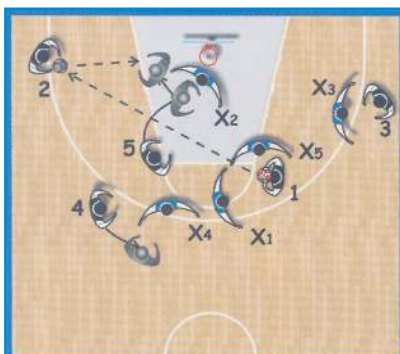
DIJAGRAM 23

tirao. Krajnja efikasnost šuta, ulaza ili pasa biće povezana sa sposobnošću rasporeda (dij. 16 i 17).

Ako odbrana rotira, igrač koji prima loptu treba da koristi povratni pas ili pas ka saigraču koji utrčava s leđa koji je sam, oslobođen od igrača odbrane koji je rotirao (dij. 18 i 19).

DIJAGRAM 24

DIJAGRAM 25

DIJAGRAM 26

Ako odbrana odluči da štiti tu zonu u vreme istog bloka, držeći visokog igrača odbrane na liniji prodora, počinju da se formiraju nove igre.

Igrač koji koristi blok treba da stigne do linije slobodnog bacanja i izazove igrača odbrane na blokeru. On ga može nadigrati ulazom ili skok šutom ili čineći ga ranjivim na utrčavanja ili re-blokom u efikasnijem delu terena (dij. 20, 21, 22 i 23).

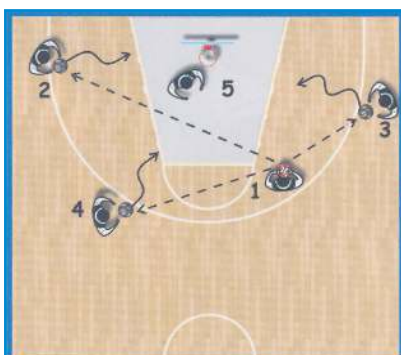
Saigrači na spoljnoj poziciji treba da stvore liniju ulaz-izlaz (sigurni pasovi) ako je igrač sa loptom pritisnut odbranom i treba da kazne moguću pomoć u zaustavljanju ulaza igrača sa loptom i rolanje visokog igrača (dij. 24, 25 i 26).

Kada je lopta dodata iza osnovne linije, moraju se koristiti povratni pasovi i ulazi, sa momentalnim guranjem lopte ka podu odmah po prijemu i određivanjem prostora gde ulaz može biti efikasniji (dij. 27). Takođe nastojimo da koristimo iskakanje blokera na ovu odbrambenu postavku.

Ovo nam omogućava da otežamo oporavak odbrane, osim ako odbrana napravi promene ili rotaciju na slaboj strani da bi neutralisala šut. Ako se ovaj pokret iskoristi na pravi način, omogućiće nam da kaznimo svaku rotaciju koristeći povratni pas, dijagonalni pas sa preskakanjem ili dodavanjem iza leđa ili utrčavanjem iza leđa (dij. 28, 29 i 30). Na kraju, da analiziramo pokušaj odbrambenog igrača da prokliza ispod bloka.

Ova odbrambena reakcija će nas naterati da izvršimo drugi pokret rušeći blok koji je u toku. Ovo je re-blok, sa blokerom koji će pivotirati na unutrašnjoj nozi (dij. 31 i 32). Ova prosta igra dva čoveka može biti vrlo efikasna u našem napadačkom sistemu samo ako svaki igrač bude u stanju da se kreće i sa loptom i bez lopte, poštujući tajming i raspored igrača, kako bi se svakom našem igraču omogućilo da bude protagonista u zadobijanju i iskorišćavanju prednosti protiv odbrane.

Prevela: **Nina Vidosavljević**

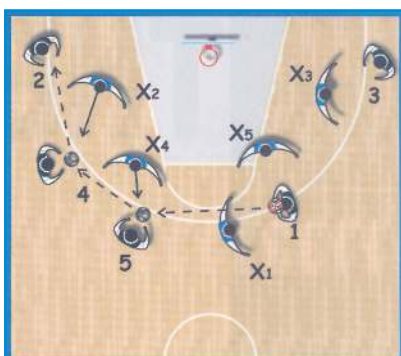
DIJAGRAM 27

DIJAGRAM 28

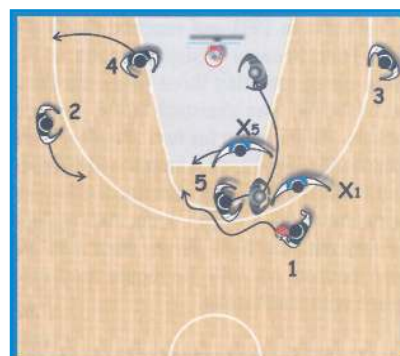
DIJAGRAM 29

DIJAGRAM 30

DIJAGRAM 31

DIJAGRAM 32

XII memorijalni turnir „Slobodan Ivković Piva“

Slava koja ne bleđi

memorijalnim turnirom, Pivi u čast, KK Radnički sa Crvenog krsta već trinaestu godinu čuva uspomenu na svog najuspešnijeg trenera svih vremena. Piva je za Radnički, ali i za srpsku košarku bio i ostao više od izvanrednog trenera.

Ovogodišnji turnir koji je održan od 6. do 7. septembra bio je znatno višeg rejtinga od nekoliko prethodnih godina. Na turniru su, pored Radničkog, učestvovali Partizan-Igokea, Vojvodina-Srbijagas i Igokea-Partizan. Pobedom nad gostima iz Republike Srpske, Partizan je osvojio prvo mesto. Kapiten našeg šampiona, Petar Božić, proglašen je za MVP igrača.

Rodbina i mnogobrojni Pivini prijatelji i poštovaoci njegovog dela, kao i predstavnici Udruženja košarkaš-

kih trenera Srbije, 7. septembra su položili cveće na njegov grob.

Upravo kako je Piva to i zaslužio, i ovogodišnji turnir je pokazao da uspomena na Pivu ne bleđi. Legendu o Pivi, pored njegovog Radničkog i porodice, čuvaju brojni prijatelji, bivši igrači, košarkaški radnici i kolege, kao i ljubitelji košarke.

Udruženje košarkaških trenera Srbije s pravom je svoje najviše priznanje – nagradu za životno delo, nazvalo njegovim imenom. Piva je za života ušao u legendu. Svojim ostvarenjima i vizionarstvom učinio je da i danas bude savremen. Čuvanje legende o Pivi svakako je obaveza njegovog Radničkog i njegovog UKTS. Zato i ovaj memorijalni turnir nije samo u slavu Pive, već slavu najlepših vrednosti srpske košarke. **M. Pl.**

Treći memorijalni turnir Borislav-Reba Ćorković

Velikanu u čast

Sećanje na jednu od istinskih košarkaških legendi Rebu Ćorkovića ni danas ne ble-di. A kako i bi. Reba je ostavio takav ne-izbrisiv trag, ne samo u njegovoj drugoj kući – Partizanu, već i svuda gde je radio.

U Partizan je došao daleke 1970. i bio je prvi trener žen-skog seniorskog tima. U tim godinama, kada su se tek postavljali temelji kasnije nadaleko čuvene jugosloven-ske škole košarke, Reba je pokazivao veliko znanje i ta-

oniru okupili brojni poštovaoci Rebinog lika i dela. Od selektora Dušana Ivkovića do njegovih učenika od kojih je jedan, Miroslav Berić, predao pehar najuspešnijoj eki-pi. Ali Reba je imao mnogo učenika. Još od generacije 1975/76. sa kojom je osvojio prvu titulu prvaka u istoriji Partizana, generacije 1980/81, sa kojom je uzeo još jed-nu titulu, do momaka iz čuvene generacije 1989/90. ko-ja je kasnije pokorila Evropu. Zato je i bilo toliko topline i sete među Rebinim prijateljima tog vikenda u Pioniru.

– Ovo je minimum što možemo da uradimo za Rebu koji je toliko dopri-neo da ovaj klub bude ono što jeste. Želja nam je da nastavimo sa omladin-skom školom, koja je i u staroj Jugoslaviji bila pre-poznatljiva i koja je nastavak onoga što je Reba još davno počeo da radi. Na nama je samo da nastavi-mo sa nivoom kvaliteta ko-ji je Reba postavio – kaže Danilović. U tom cilju je još 1995. godine na Rebi-nu inicijativu osnovana škola košarke „Partizan-Reba” koja i danas uspešno radi i o kojoj se stara Rebina ćerka Ana:

– Škola koju je moj otac

tada osnovao funkcionisala je i još uvek funkcioniše ma-lo drugačije od ostalih škola. Negujemo one vrednosti koje je Reba pokušavao da usadi svojim igračima, a to su, pre svega, fer-plej kao osnova svega, poštovanje autoriteta, sportska disciplina i uopšte, sve one stare košarkaške ali ljudske vrline koje svaki sportista i svaki čovek treba da poseduje. To su mnogi roditelji prepo-znali i zato žele da im deca baš ovde odrastaju.

Najmlađi polaznici škole od kojih neki imaju svega 4-5 godina, predstavili su se publici pred početak final-nog meča i najavili neke nove Kićanoviće, Đorđeviće, Daniloviće. Za sav svoj doprinos našoj košarci Reba je dobio priznanje za životno delo Udruženja košarkaških trenera Srbije koje nosi ime njegovog velikog prijatelja Slobodana-Pive Ivkovića.

B. Manojlović

lenat da to znanje prenese na igrače. To je radio mirno, nenametljivo, očinski suptilno. Zato su ga i toliko voleli. Svi, od najmlađih, za koje nije štedito srce i energiju, do onih najiskusnijih kojima je ulivao još veću sigurnost.

– Reba je za mene bio kao stariji drug, prijatelj. Upoznao sam ga kada sam imao samo 15 godina i pamtim ga kao sjajnog trenera, ali pre svega kao velikog čoveka koji se nesebično davao svom Partizanu i košarci uopšte – evocira svoje uspomene na Rebu jedan od velikana naše košarke Predrag Danilović, predsednik Partizana, kluba koji je 21. septembra treći put zaredom organizovao Memorijalni turnir na kome su učestvovali Partizan, Crvena zvezda, Vizura i Radnički. Pobili su mladi košarkaši Zvezde koji su u finalu bili bolji od vršnjaka iz Partizana 90:89. Ali značajnije od toga je da su se u Pi-

Statistika

Brz i pregledan izveštaj

Razvoj informacionih tehnologija i njihove integracije u sve oblasti našeg društvenog i privrednog života nije zaobišao ni sport. Sve veći profesionalizam i konkurencija uslovljavaju klubove da sve sistematičnije pristupaju svim aktivnostima. Poseban napredak se primećuje u sistemu treninga i analizi protivničkih timova i igrača, tj. skautiranju. Važno mesto u tim aktivnostima svakako zauzima i košarkaška statistika.

Naravno, jedno od pitanja koje se postavlja jeste i tačnost statistike. Dakle, tu važnu ulogu imaju sami operateri (takozvani statističari) koji na adekvatan način prate odgovarajuće događaje. Dakle, jedno od neizbežnih pitanja jeste tačnost odnosno uniformnost podataka i da li svi statističari prate događaje na isti način. Treba istaći da se pred početak sezone organizuju seminari kako bi statističari razmenili iskustva i pre svega dobili nove instrukcije. Na seminarima se često govori o nekim spornim situacijama, prikazuju određeni delovi utakmica i daju se odgovori na takve i na neke druge situacije.

U ovom broju lista Trener nastavićemo da opisujemo novu aplikaciju koja se koristi za praćenje statistike na našim terenima, odnosno prikazaćemo jedan od izveštaja koji se može dobiti u svakom trenutku na utakmici. U prošlim brojevima lista Trener prikazali smo opcije za i protiv unosa miša, te stoga ovaj program nudi samim operaterima da se opredele kako žele da vrše unos podataka. U odnosu na ostale programe koji se koriste širom Evrope, ovaj program ima mogućnost da se na samom početku (statističari) opredele kako će pratiti događaje na samom terenu, upotrebom tastature ili upotrebom miša. Dakle, sam statističar bira koja mu je opcija lakša.

Danas ćemo prikazati komparativni prikaz igrača koji su igrali (starters) i onih kojih su ulazili u igru sa klupe. Često se pojedine taktike baziraju na nekom „šestom ili sedmom igraču“. Jedno od najčešćih tvrdnji kada se utakmica izgubi jeste da oni (protivnici) imaju dužu klupu i da ekipa nije mogla da izdrži taj ritam. U praksi se pokazalo da neki igrači mnogo slabije igraju ako ne počnu utakmicu. Takvih slučajeva u praksi ima puno. Posebno se o takvim igračima mora voditi računa ako se želi izvući maksimum od njih. Takođe, ima i suprotnih primera, kad igrač

daje mnogo više kad ulazi sa klupe, neko kad počne utakmicu. Dakle, osim statističkog učinka pojedinih igrača i njihove analize, može se dobiti i uporedni prikaz ekipe (sa aspekta starter/klupa). Najvažnije je imati pravu i tačnu informaciju, a još važnije – dobiti je još brže.

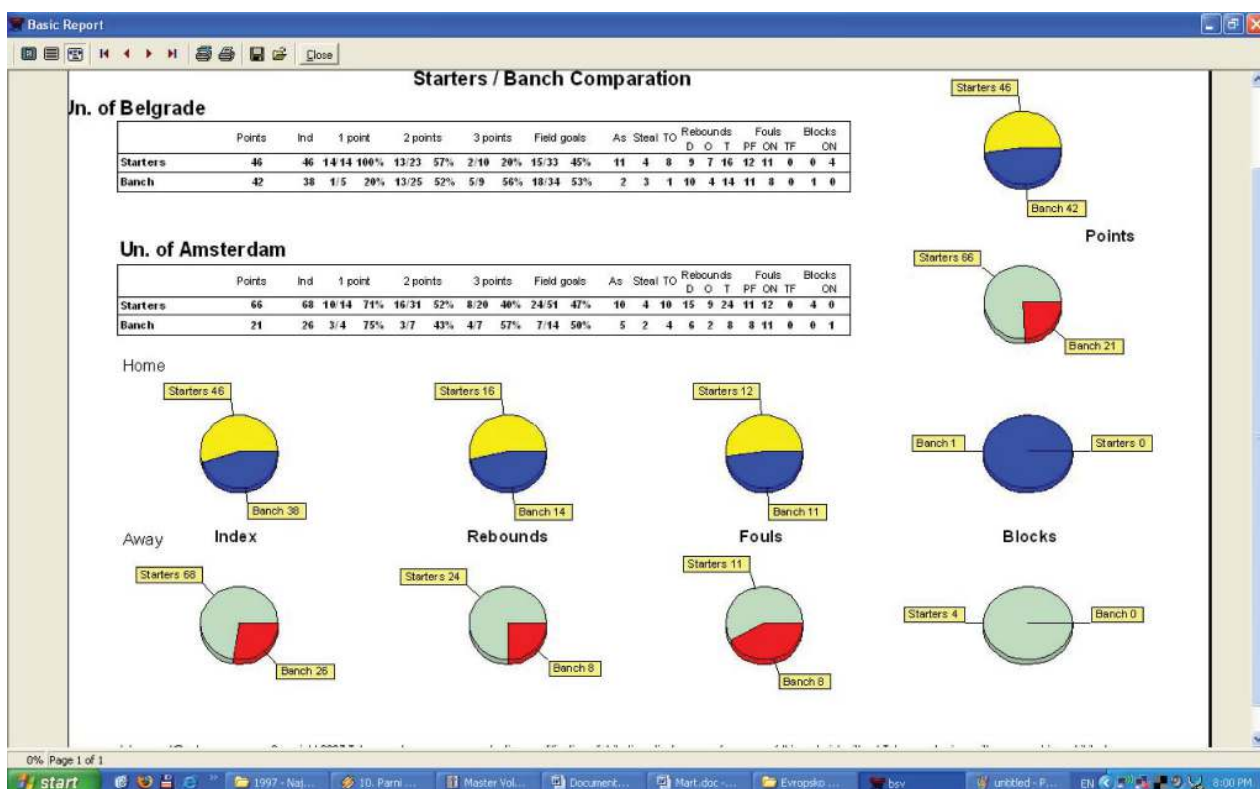
Namera je bila da se napravi statistički izveštaj koji će svima, a pre svega trenerima dati jedan brz i pregledan izveštaj. Posebno se može izvući još veća komparacija kad se prati određeni igrač u nekoliko utakmica. Naravno, to isto može se reći i za ekipu. Kada se na brzinu baci pogled na papir, odnosno na statistički izveštaj može se videti da na tom izveštaju postoje i određeni grafici. Ti grafici su dati u obliku kruga. Ideja je bila da treneri mogu velikom brzinom da pregledaju ovaj statistički izveštaj. U informacionoj tehnologiji kad se traži brzo pregledanje nekog izveštaja, to se daje najčešće u obliku kruga. U ovom izveštaju pored grafičkog prikaza postoji i tabelarni prikaz. Sa statističkog izveštaja može se videti da postoje dve tabele, koje predstavljaju statistiku domaće odnosno gostujuće ekipe, to jest daju uporednu analizu statistike igrača koji su počeli utakmicu i onih koji su ulazili sa klupe. Može se, takođe, videti da su određeni brojevi potamnjeni – boldovani. Ovaj izveštaj je posebno interesantan i novinarima kad mogu da na brzinu izvrše komparaciju učinka igrača (poena, minuta, skokova, asistencija, blokada...) koji su igrali i onih koji su ulazili sa klupe. Ostavljeno je trenerima da izaberu kako žele da pregledaju ovaj izveštaj, bilo tabelarno, bilo grafički. Ti krugovi su postavljeni pažljivo na papir. Mnogi će reći da su razbacani tek tako, ali nije kad se brižljivo pogleda. Po našem mišljenju svaki krug ima svoje značenje i stoji baš tamo gde treba.

Ovde je prikazana utakmica između univerziteta Beograd i univerziteta Amsterdam koju je naša ekipa dobila. Ovo je još jedna utakmica u nizu koju je naša statistička ekipa radila u sklopu priprema za sezonu. Rezultat je bio 88:87. Posebno je bilo interesantno posle utakmice, gde je trener gostujuće ekipe tvrdio da je utakmicu dobila klupa naše ekipe. Još kad smo mu dali izveštaj, tada je još više bio ubeđen u tu teoriju. Dakle, sve je to opisano u gornjem (prvom) delu teksta. Kad se pogleda ovaj statistički izveštaj, može se videti da je naša ekipa

sa klupe postigla duplo više poena, odnos je 42 prema 21 u našu korist. Sa aspekta poena trener gostujuće ekipe je maksimalno u pravu. Sada ćemo pogledati i ostale parametre i pokušati da damo neke zaključke. Ovde ćemo analizirati (statističke parametre) ko je bio bolji sa aspekta odnosa igrača sa klupe.

Da vidimo kakav je odnos poena iz slobodnih bacanja. Starteri naše ekipe su sjajno izvodili slobodna bacanja (14:14), dakle 100 %. Igrači sa klupe su šutirali 5:1, samo 20 %. Starteri gostujuće ekipe su šutirali 14:10 (71 %). Mnogi treneri smatraju da se mora imati bar 75% da

jeste i indeks uspešnosti i naša teorija da jedan igrač može biti najbolji na terenu, jer je, na primer, svojom odbranom zaustavio najboljeg protivničkog igrača, a ima indeks uspešnosti negativan. U statistici nigde nije zapisana poslednja dobra odbrana ili sjajan foul gde smo sprečili kontranapad i druge situacije kojih ima mnogo u košarci. Dakle, tog dela nema, te tako statistiku možemo podeliti na merljivu i nemerljivu. Ako se pogleda ova statistika, može se zaključiti da ekipa iz Amsterdama ima slabu klupu. Nikad ne treba analizirati samo jednu utakmicu i na osnovu nje donositi prebrze zaključke. Ako se

Slika 1. Izgled ekrana pri štampanju izveštaja odnosa starter/klupa

bi se tvrdilo da smo dobro izvodili slobodna bacanja. Što se tiče igrača sa klupe oni su šutirali 4:3 (75%). Dakle, u ovom segmentu, bolji su igrači gostujuće ekipe. U šutu za dva poena domaća ekipa je uspešnija. Ako se pogleda šut za tri poena, gostujući igrači imaju bolji procenat. U ukupnom šutu iz igre naša ekipa je uspešnija, rezultat je 53:50. U asistencijama su gosti bolji. U izgubljenim loptama klupa gostujuće ekipe je imala više izgubljenih lopti. U ovom izveštaju ne piše koje su vrste izgubljenih lopti bile u pitanju. U skokovima je naša ekipa bila bolja. Što se tiče ličnih grešaka gostujuća ekipa je napravila manje ličnih grešaka. U blokadama domaća ekipa je bolja. Na kraju, kad se uzme u obzir i indeks uspešnosti, skor je 38:26. Dakle, gostujuća ekipa je bila bolja u šutu za jedan poen, u asistencijama, u šutu za tri poena i imala manje ličnih grešaka. Naravno, sve se to može videti i na graficima koji su dati u obliku kruga. Postavlja se pitanje zašto smo ovu temu ovde i na ovakav način obrađivali. Pa jedan od razloga koji smo već ranije opisivali

pogleda statistika ekipa iz Amsterdama na prethodnim utakmicama, lako se može videti da su igrači sa klupe bolji deo ekipe. Pogled na statistiku (četiri utakmice), jasno govori u prilog da je klupa u svim merljivim delovima statistike bolja. A s druge strane ako se analizira klupa beogradske ekipe (četiri utakmice), može se videti da su starteri bolji deo ekipe. Dakle, opet dolazimo do toga da statistika može a ne mora da pokaže sve. Možda je na ovom mestu interesantna i jedna od definicija statistike koju je dao Mihelsen da je statistika nauka gde „na osnovu događaja koji su se desili u prošlosti, mi možemo da predviđamo šta će se desiti u budućnosti”.

U nekim od sledećih brojeva lista Trener nastavićemo da prikazujemo još neke izveštaje koje ovaj program omogućava, kao i dajemo neke nelogičnosti koje postoje u statistici. Opisaćemo neke merljive i neke nemerljive ili još bolje reći nevidljive delove statistike koji mogu doneti pobjedu u meču.

Branko Markoski, Đorđe Adžić, Predrag Nemeć

Naši u svetu

Novi talas osvaja Evropu

pamtimo vreme kada su naši treneri neprikosnoveno vodili najbolje evropske klubove. Nikolić, Žeravica, Ivković, Maljković, Obradović, Pešić... Sada je stasala nova generacija u koju je i UKTS planski uložio mnogo: Trifunović, Džikić, Kokoškov, Arsić, S. Obradović i dr. Evo pogleda na sezonu koja je pred nama.

Maltene po tradiciji, trenerska vrteška u redovima „jadranske petorke” obeležila je letnji prelazni rok. Crvena zvezda, Hemofarm i Vojvodina odlučili su se za promene na čelu stručnih štabova, a daleko najvažnija vest je dolazak Svetislava Pešića na kormilo crveno-belih. Sa određene vremenske distance na 2008. možda će se gledati kao na godinu renesanse srpske košarke i struke, pošto su se u njoj pod domaće obruče vratili Dušan Ivković i Svetislav Pešić, ljudi ogromnog znanja i autoriteta. U svoje ruke uzeli su oporavak državnog tima posle godina lutanja i slabih rezultata, kao i projekat restauracije košarkaše tvrđave na Malom Kalemegdanu koju je ovog leta iz temelja uzdrmala kriza ogromnih razmera.

Tačno pet trenera predstavljaće srpsku struku u predstojećem izdanju Evrolige. Željko Obradović, najtrofejniji trener u istoriji evropske košarke, nije izgubio ništa od kulturnog statusa koji uživa među navijačima i čelnicima Panatinaikosa, uprkos sezoni u kojoj je atinski gigant senzacionalno izbačen od Partizana u TOP 16 fazi. Trener sa šest titula šampiona Evrope sprema odgovor na rukavicu bačenu iz Pireje, u vidu milionskih pojačanja ljutog rivala Olimpijaka.

Veliki dobitak za srpsku trenersku školu je kontinuitet rada mla-

*Željko Lukajić: KK univerzitet
Surgut, Rusija*

EVROLIGA

Željko Obradović	Panatinaikos
Aleksandar Trifunović	Panionios
Aleksandar Džikić	Olimpija
Duško Vujošević	Partizan
Luka Pavićević	Alba Berlin

dih stručnjaka Aleksandra Trifunovića i Aleksandra Džikića na velikoj evropskoj sceni. Posle odličnih rezultata sa Lijetuvos Ritasom u prošlom izdanju Evrolige, Trifunović je preuzeo atinski Panionios, povratnika u elitno takmičenje. Prema informacijama iz Grčke, pred nekadašnjeg stratega Zvezde nisu postavljeni megalomanski ciljevi, već želja da se ekipa kroz lepu prezentaciju u Evroligi etablira u njenog redovnog učesnika.

Sa druge strane, Džikić je za kratko vreme osvojio sve simpatije basket poklonika u Ljubljani i što je još važnije dobio apsolutno poverenje čelnika Olimpije koji su mu dali solidan budžet i određene ruke u selekciji novog tima. Dugogodišnji pomoćnik Duška Vujoševića dobio je i lepo priznanje od slovenačkih kolega koji su ga bez imalo sujete proglasili za trenera godine u Sloveniji, posle osvajanja duple krune.

Luka Pavićević je vratio Albu u Evroligu, sada se očekuje da u njoj sa izabranicima dostojno predstavi najbolji nemački košarkaški brend.

U Evrokupu UNIKS će pod vođstvom Aec Petrovića ponovo jurišati na plasman u Evroligu. Dragan Šakota je ostao u Fortitudu uprkos medijskim nagađanjima, a najveće pojačanje dobio je u autoritetu novog-starog sportskog direktora Zorana Savića. Posle bankrota Kelna Saša Obradović se skrasio u bogatom Kijevu, dok je Vlada Vukoičić po odlasku iz Hemofarma preuzeo belgijski Ostende koji će u kvalifikacijama za takmičenje po grupama morati da odmeri snage sa prebogatim ruskim Trijumfom. Rajko Toroman je plasmanom na Olimpijske igre u Pekingu ostvario najveći uspeh u košarkaškoj istoriji Irana i ta saradnja se nastavlja.

Pored ovih istaknutijih imena mnogo je mladih trenera, ne samo u Evropi, koji prenose košarkaško znanje stečeno u domovini.

D. Latković

BCB-2008

Uspeh kao tradicija

Sedmu godinu zaredom seminar košarkaških trenera u srpskoj prestonici postavio je izuzetno visoke standarde. Klinika je još jednom obezbedila vrhunske predavače, iskusni treneri ponovo su u svojim predavanjima ispratili najnovije trendove svetske košarke. Imena Aita Garsije Renensesa, Tonija Beneta i Ace Petrovića bili su garant kvaliteta, ujedno i magnet za veliki broj trenera koji su imali šta da nauče od iskusnih stručnjaka.

Ovo je do sada bila jedna od najuspešnijih Klinika, u svakom pogledu. Pokazalo se da je termin krajem juna, odnosno po završetku sezone i pred odlazak trenera na odmore bio pun pogodak. Aito Garsija, bivši selektor Španije, nekadašnji šef struke Huventuda i novi trener Unikahe govorio je o osnovnim principima agresivne odbrane Huventuda, koji su mnogi treneri uživo mogli da vide u duelima sa Partizanaom u prošlogodišnjem ciklusu Evrolige, kao i Tranzicija u napadu. Aco Petrović predavao je na temu: „Principi i priprema odbrane od uobičajenih napadačkih celina” i Pozicioni napad sa posebnim osvrtom na saradnju visokih igrača. Jedan od naših najboljih kondicionih trenera Saša Jakovljević obradio je temu Višezglobne vežbe sa teretom u košarci, dok je trener Univerziteta Vašington Stejt Toni Benet pojasnio sistemski pristup PACK odbrane i „Ideje i taktičke varijante igre u napadu”. Psiholog Ana Vesković imala je veoma zanimljivo predavanje o ukuljučivanju društvenih nauka u službu košarke sa temom Mogućnosti primene psihologije u košarci.

– Odziv trenera je bio odličan. Na tribinama je bilo preko 1.000 trenera. Ono što nas posebno raduje jeste podatak da je Kliniku posetilo oko pedesetak stranih trenera iz Litvanije, Letonije, Poljske, Makedonije, Mađarske, Libana, Egipta, Slovenije, Hrvatske, Bugarske, Crne Gore. Bilo je veliko zadovoljstvo što su seminar otvorili predsednik Stručnog saveta Dragiša Vučinić i predsednik KSS Dragan Kapičić istakavši značaj ovog projekta.

Medijski spoznori: Sportski žurnal i SOS kanal su sjajno ispratili ceo događaj.

– U poređenju sa prethodnim Klinikama, moram priznati da smo ovu najlakše organizovali, s obzirom na činjenicu da grupa trenera to radi već godinama. – kaže Mirko Ocoljić, sekretar UKTS.

Klinika je i ove godine imala veliku podršku i pomoć donatora i sponzora: Organizacija je u velikoj meri bila olakšana zahvaljujući pre svega našim ovogodišnjim sponzorima Hotelu Zira, Delta Sportu i agenciji Beobasket, uz čiju pomoć smo uspeali da sve izgleda svetski.

Klinika je osim predavanja koja su za trenere iz Srbije bila obavezna zbog dobijanja licenci imala i bogate prateće sadržaje:

Takođe, u pres centru Šumica svečano je proslavljen izlazak 50. broja časopisa Trener na koji je celokupno Udruženje veoma ponosno. Takođe, pre prigodnog koktela, uručena su i priznanja najuspešnijim trenerima UKTS, a priznanja je dodelio predsednik Zoran Kovačić.

J. Karanović

Nagrađeni treneri za proteklu sezonu

Da se zna ko je bio najbolji

etki su treneri koji će na pitanje „Koji vam je najdraži trofej?“ iz topa odabrati neku titulu i dati konkretan odgovor. Međutim, priznanja koja dolaze iz matičnog Udruženja za trenere imaju posebnu

draž. Udruženje košarkaških trenera Srbije već po tradiciji svojim najuspešnijim članovima i osvajačima trofeja u minuloj sezoni uručilo je priznanja i vredne nagrade.

Zanimljivo je da je usled velikog uspeha mlađih reprezentativnih selekcija 2007. nagrade primilo čak dvadeset-troje trenera.

Najdragoceniji laureati bili su upravo šefovi stručnih štabova mlađih selekcija Srbije koji su leta 2007. osvojili sve što se moglo osvojiti.

Najznačajniju titulu našoj zemlji svakako je doneo Miroslav Nikolić koji je sa selekcijom do 19 godina na Svetskom prvenstvu u Novom Sadu osvojio zlatnu medalju. Uz rame njemu stali su Vlada Vukočić, Dejan Mijatović i Dragan Vaščanin koji su se kitili titulama prvaka Starog kontinenta sa mladom, juniorskom i kadetskom reprezentacijom.

Na klupskom planu 2008. godinu u potpunosti su obeležili Duško Vujošević i Marina Maljković. Vujošević je sa Partizanom prigrabio triplu krunu, dok je Marina Maljković sa košarkašicama Hemofarama bila najbolja u šampionatu i nacionalnom kupu.

Među dobitnicima nagrada su i Dragan Nikolić (KK Tamiš Petrohemija – prvak Prve B lige), Milkan Mrđa (ŽKK Čelarevo – prvak Prve B lige), Petar Marković (ŽKK Radivoj Korać – juniorski prvak Srbije), Saša Nikitović

(KK Crvena zvezda – juniorski prvak), Marijan Stojanac (ŽKK Sivac – kadetski prvak), Milan Mandarić (KK FMP Železnik – kadetski prvak), Dragan Gavrilović (ŽKK Partizan – pionirski prvak), Goran Tadić (KK Ofi Basket – pionirski prvak).

Naravno, nagrade nisu zaobišle ni sve prvoplasirane trenere nižerazrednih takmičenja, pa su se po tradiciji među laureatima našli treneri srpskoligaških klubova o kojima čelnici Udruženja takođe vode računa. Nagrađeni su: Miroslav Kanjevac (ŽKK Tamiš Petrohemija), Dušan Nakić (ŽKK Bor), Goran Premović (ŽKK Korg 011), Vanja Budimić (KK Radnički Obrenovac), Dragan Vulić (KK Maraton Atlantic), Srđan Jeković (KK Kolubara), Nebojša Vidić (KK Sveti Đorđe), Marko Vučković (KK Jagodina) i Vladimir Marniković (KK Morava).

Nagrada za životno delo koju UKTS takođe dodeljuje biće naknadno uručena, po održavanju Skupštine Udruženja, a podsećamo da je poslednje priznanje posthumno dodeljeno Borislavu-Rebi Ćorkoviću.

J. Karanović

Obeležen jubilej – 50. broj časopisa Trener

Nagrađeni saradnici

U svojoj dvanaestoj godini izlazenja svečano je obeležen izlazak jubilarnog 50. broja časopisa Trener koji je sticajem okolnosti izašao u vreme održavanja Basketball clinic Beograd – 2008. U toj podudarnosti ima simbolike, jer je upravo pokretanje ovog prestižnog međunarodnog seminara bilo snažan podstrek u trajanju samog časopisa.

Podsetimo da smo krenuli sa prvim brojem u oktobru 1997. godine. Počelo se tromesečnim izlaženjem, sa koricama u koloru i crno-belim unutrašnjim stranama. Ta zavidna vremenska distanca, motivisala nas je da ove godine pokrenemo rubriku – Vremeplov, koja nas iz broja u broj podseća kako smo počeli i kako smo razvijali naš časopis. Pored trenera i članova upravnih odbora koji su bez dvoumljenja davali podršku časopisu, svako među najzaslužnije za njegov kontinuitet i kvalitet, ubrajaju se brojni saradnici Trenera. Jubilarni broj bio je pravi povod da se i njima odaju zaslužena priznanja. Istovremeno i saradnja u Treneru, za mnoge od njih, bilo je dragoceno iskustvo i preporuka. Svečano obeležavanja našlo se u zvaničom programu BCB-2008, tačnije prvog dana – 28. juna, što je dalo na značaju ovom svečanom događaju.

Saradnicima su na uloženom trudu i doprinosu zahvalili, čestitali jubilej i dodelili nagrade Zoran Kovačić Čivija, predsednik UO UKTS i Mirko Polovina, glavni i

odgovorni urednik Trenera. Vredno priznanje – Plaketu, povodom ovog jubileja, primilo je od predsednika Kovačića deset saradnika. Svaki od nagrađenih istakao se na specifičan način i posebno doprineo kvalitetu Trenera. Najveći broj njih je uz naš časopis od samog starta. Plaketom su nagrađeni: urednik košarkaške rubrike Sportskog žurnala – Predrag Sarić, za zapažene intervjuje. Aleksandar Vučković iz Vjesti (Podgorica), dok smo bili u zajedničkoj državi, bio je ubedljivo najbolji dopisnik. Čedo Maričić, trener iz Loznice sa uspehom je preuzeo vrlo zahtevnu rubriku – Internet. Dragan Nikodijević iz Vesti (Frankfurt) od prvog broja je među najpouzdanijim saradnicima, a posebno kada je u pitanju rubrika – Naši u svetu. Milan Tasić – KSS, izuzetno je osmišljeno održavao rubriku – Stari album. Gordana Čanović iz Tempa, do njegovog gašenja, obrađivala je specifične teme, a posebno je pratila žensku košarku. Branko Markoski sa uspehom kreira rubriku Statistika. Tatjana Milosavljević je nagrađena za izuzetno kreativno i uspešno prevodjenje (španski i engleski). Nebojša Vasiljević je kao umetnički dizajner zaslužan za vizuelni izgled časopisa. Miroslav Todorović, kamerom, od prvog broja Trenera, beleži istoriju UKTS, odnosno naše košarke.

Uručujući zahvalnice, glavni i odgovorni urednik je izjavio da mu sa ovakvim saradnicima nije bilo teško da pravi kvalitetan časopis. Ovo priznanje dobilo je šenaest saradnika, i to: Vlasta Ignjatović, Mirko Stojaković, Milan

Tomašević, Danilo Šotra, Vlada Stanković, Ivan Hajnal, Danijela Pinter, Božidar Manojlović, Ivan Bogunović, Zdenko Pop, Jovan Karanović, Ilija Kovačić, Ivana Marković, Jonel Turkuane, Slobodan Maletić i Dejan Kontić.

Ovoj svečanosti prisustvovali su i mnogi članovi Izdavačkog saveta Trenera, kao i treneri koji su istog dana nagrađeni za uspehe ostvarene u sezoni 2007/2008. R. T.

Trener mlađih reprezentacija Zoran Kovačić upozorava:

Moramo se zabrinuti

voga leta, posle godina uspeha, naše kadetkinje su na prvenstvu Evrope zauzele 14, a juniorke šesto mesto.

Zoran Kovačić Čivija je uvek pun optimizma, spreman na šalu, održava vedru atmosferu gde god da se nađe... Zato je za mnoge i bilo začuđujuće što je selektor mlađih kategorija srpske reprezentacije na Trenerskim danima, koji su održani u Beogradu krajem juna ove godine, bio veoma zabrinut. Na skup košarkaških trenera došao je iz Loznice gde su na pripremama bile kadetkinje i juniorke. Svoje neraspoloženje popularni Čivija je objasnio:

– Desila se slabija generacija u obe konkurencije. Spremamo se za evropska prvenstva i biće dobro ako kadetkinje ne ispadnu u „B” grupu tog najvećeg takmičenja Starog kontinenta, a za juniorke će biti pravi podvig ako budu među prvih pet ekipa, jer bi se time kvalifikovale za Svetsko prvenstvo.

Ipak, verovali smo da će on i ovog puta izvući nekog keca iz rukava i osvojiti mnogo bolji plasman nego što je predvideo. Nažalost, ni njegovo znanje i umeće nije bilo dovoljno:

– Moramo pogledati istini u oči i shvatiti da pripadnice lepšeg pola više ne žele da treniraju košarku! U pionirskim, kadetskim i juniorskim selekcijama u celoj Srbiji registrovano je 1.440 devojčica. Kada su taj podatak čuli na Evropskom prvenstvu za kadetkinje, rekli su mi da u Španiji, Francuskoj i Rusiji ima toliko registrovanih klubova po tim uzrastima.

Problem kvaliteta je dramatično uočen, a za njegovo rešenje moraće da se potrudu, naročito, treneri mlađih selekcija.

– Realno, da bi se nešto više napravilo od kadetkinja, tačnije generacije 1992/93, moraće mnogo da se radi sa njima. Ko u kadetskom i juniorskom uzrastu uspe da poveže igračice na poziciji jedan, dva i tri može računati na pobeđe. Mi kvalitetnih košarkašica na svim tim pozicijama nismo imali. Veliki problem u našoj ženskoj košarci predstavlja to što klubovi iz, recimo, Loznice i Kraljeva nisu ušli u srpsku Super ligu, pa su njihove igračice slabo trenirale od februara ili marta, a trebalo je da one nose igru na ovim evropskim prvenstvima. Ipak, nije sve tako crno. Na juniorskom prvenstvu je reprezentacija Srbije bila najperspektivnija.

– Kad sam video da kod juniorki nemamo velikih mogućnosti za medalju, odlučio sam da povedem igračice koje su rođene 1991. godine i da njih uvežbavam kako bi one naredne godine imale neko iskustvo sa velikog takmičenja. Imali smo čak pet igračica koje su rođene te godine, a više su od

190 cm. Bili smo najperspektivniji, ali bez ikakvog pravog takmičarskog iskustva. I to je juniorke koštalo da ne budu među pet i ne plasiraju se na Svetsko prvenstvo. Isto sam uradio i sa kadetkinjama. Poveo sam devojčice koje su rođene 1993. godine, a više su od 190 cm, pa su minutažu dobile Ivana Brajković (Crvena zvezda), Nevena Radojević (TNT Obrenovac), Tamara Raić (Sivac) i Jelena Štulić (Sivac).

Veoma zabrinut Kovačić je ponudio rešenje:

– Ideja mi je da se odobri mini prelazni rok pred Super ligu, kako bi se klubovi koji je igraju pojačali sa perspektivnim igračicama čije ekipe su ispale iz daljeg toka domaćeg prvenstva.

Normalno, tu ne treba dozvoliti da se desi da perspektivna igračica koja igra centra ode u klub u kome na tom mestu već igraju tri kvalitetne igračice. Vrlo je važno da one igraju po 15, 20 minuta u našem takmičenju kako bi stekle iskustvo. Te mlade košarkašice bi bile samo pozajmljene boljim klubovima i naredne sezone bi se vratile u matične timove.

Kako se Zoran Kovačić teško miri sa sudbinom da ženska košarka u Srbiji izumire, stalno pokušava da napravi nešto novo.

– Okupljamo pionirke, odnosno devojčice rođene 1994, 1995. i 1996. godine. Početkom septembra je bio kamp u Nišu.

Okupili smo košarkašice iz Niša, Leskovca, a bilo je i sedam-osam devojčica sa Kosova. Talenata nema, ali se radom dosta toga može nadoknaditi. Trener tog uzrasta u reprezentativnim selekcijama je trener Vojvodine Dragan Ognjenović, pa ćemo zajedno izabrati najperspektivnije i raditi sa njima.

Naredno okupljanje pionirki biće u Priboju.

– U oktobru ćemo okupiti devojčice iz regiona Priboj, Nova Varoš, Prijepolje, Užice... Priboj je novi grad zainteresovan za žensku košarku. Imaju nekoliko talentovanih devojčica kao i okolni gradovi. Predložio sam im da ih sve okupe u jedan klub u Priboju i počnu da igraju Prvu srpsku ligu sa njima. Moramo uraditi sve kako bismo za košarku ponovo zainteresovali devojčice iz cele Srbije. Situacija još uvek ne izgleda alarmantno, jer je Sanja Petrović proglašena najboljom mladom košarkašicom Evrope, Sara Krnjić je ove godine kao juniorka otišla da igra u mađarski Pečuj za njihovu seniorsku ekipu, a Tina Jovanović će naredne sezone biti na spisku naše seniorske selekcije a imaće tek 19 godina. Ipak, ponavljam da treneri moraju mnogo ozbiljnije raditi sa kadetskim uzrastom, jer se plašim da ćemo za koju godinu doći u situaciju da seniorska srpska reprezentacija neće imati ni približno – dobar kvalitet.

Gordana Čanović

Sve naše kvalifikacije

Naš put ka medalji

kad god je naša reprezentacija učestvovala u kvalifikacijama za neko veliko takmičenje, sa njega se vraćala sa medaljom. Jedini izuzetak su prve kvalifikacije koje smo igrali u Nici 1950. godine i one su bile predtakmičenje prvog svetskog prvenstva koje se iste godine ali u oktobru održavalo u Buenos Ajresu. Naša ekipa kvalifikovala se tek nakon odustajanja reprezentacije Italije, a prvu utakmicu na SP i ujedno prvu u istoriji svetskih prvenstava odigrali smo protiv Perua (poraz 27:33), na kojoj je prvi pogodak u istoriji Svetskih prvenstava, postigao naš selektor i kapiten, legenda srpske košarke Nebojša Popović.

Naredne kvalifikacije, ako zanemarimo one koje su bile neposredno pred OI u Rimu, odigrali smo tek 1968. godine pred OI u Meksiku. Kvalifikacije su održane u Sofiji. Selektor Ranko Žeravica dobro je pripremio ekipu, pa su zabeležene sve pobeđe (8) bez ijednog poraza. Na Olimpijadi u Meksiku osvojena je srebrna medalja.

Ranko Žeravica predvodio je naš tim i u dva naredna ciklusa. Pred EP u Kazerti 1969, kvalifikacije su održane u holandskom Harlemu, a pred EP u Nemač-

Nica 1950, Srđa Kalember i Bora Stanković

koj 1971, kvalifikacije su igrane u Ankari. Oba puta zabeležene su sve pobeđe, a reprezentacija je na Evropskim šampionatima osvajala srebrne medalje.

Pred OI u Montrealu, morali smo proći duple kvalifikacije. Poraz od Italije u Edmontonu odveo nas je u drugi krug kvalifikacija. U Hamiltonu smo posle startnog po-

raza od Čehoslovačke, nanizali sedam pobeđa i plasirali se na OI, gde je osvojena još jedna srebrna medalja.

Krešimir Ćosić predvodio je mladu i perspektivnu reprezentaciju na kvalifikacijama za SP 1986. godine. Belgija, Holandija i Mađarska nisu predstavljali problem. Zabeležene su sve pobeđe, a ekipa predvođena Draženom Petrovićem i veteranom Draženom Dalipagićem osvojila je bronzanu medalju u Madridu.

Nica 1950, Bora Stanković u duelu sa reprezentativcem Švajcarske

U 1988. godini igrali smo naizmenično kvalifikacije za Olimpijske igre u Seulu i za EP koje se igralo 1989. godine u našoj zemlji. Dušan Ivković uspešno je odveo selekciju predvođenu Petrovićem, Divcem, Kukočem, Rađom na oba takmičenja, sa kojih smo se vratili sa srebrom (OI) i zlatom (EP).

I pred Rim 1991, bez obzira na činjenicu što smo bili evropski prvaci, morali smo u kvalifikacije. Engleska, SR Nemačka i Španija nisu predstavljale problem. Na EP u Rimu, odbranjeno je zlato iz Zagreba.

Nakon skidanja sankcija našoj zemlji i želje FIBA i domaćina EP Grčke da na EP 1995. bude omogućeno najboljim da nastupe, odigrane su kvalifikacije u Sofiji. Prvi i ujedno najteži meč odigrali smo protiv domaćina Bugarske. Dobili smo posle produžetaka. Atina je samo potvrdila već ustaljeno pravilo, kad god smo išli na neko takmičenje iz kvalifikacija osvojila se medalja. Nadamo se da će to biti i ovoga puta, kada igramo kvalifikacije za EP 2009. godine.

Milan Tasić

Trener broj 6

Poslednja Profina lekcija

Trener br. 6 izašao je u januaru 1999. godine. Ono po čemu ima posebnu specifičnu težinu jeste intervju koji je sa proslavljenim Aleksandrom Nikolićem uradio ugledni novinar, sada

u penziji, Danilo Šotra. Nažalost, ispostavilo se da je to bio i poslednji Profin intervju. Tako je ovaj neprevaziđeni stručnjak i igrom sudbine, definitivno, našoj košarki i trenerskoj organizaciji dao sve što se moglo dati. Naime, poznato je, Profa je nerado komunicirao sa novinarima. Jednostavno, poput mnogih genijalaca, nije mario za popularnost i nerado se eksponirao u medijima. Poslednji intervju dat u bifeu sportske hale na Novom Beogradu, ispostavilo se, bio je njegov košarkaški testament. Ne dugo posle toga preselio se samo u legendu. Neobičajeno, razgovor za Trener trajao je nekoliko sati i krcat je poruka koje su i danas dragocene. Pravo košarkaško štivo. Jedno od njih smo izvukli u naslov: „Trener mora biti dosadan“, tvrdio je i obrazložio profesor Nikolić. Iz ovog intervjua izdvajamo odgovor na pitanje: Kako smo mi postali svetska sila?

Isključivo zahvaljujući dobroj organizaciji. Pod tim porvenstveno podrazumevam selekciju talenata od najranijih dana. To je daleko najveći preduslov. Doslovno smo skupljali igrače po brdima i pravili od njih asove. Organizovan rad sa mladima, po čemu je naša zemlja bila čuvena u svetu, zahvaljujući čemu smo i pokupili tolike trofeje na svim takmičenjima juniora i kadeta, daleko su najvažniji. Naravno, tu mislim na razne škole, kampove i slično.

Na strani 15 objavili smo vest da je naš stručnjak, trener Albe, Svetislav Pešić dobio priznanje. Poverena mu je dirigentska palica ekipe Zapada na predstojećem Eurostarsu u Berlinu. Tu čast do tada imao je samo Dušan Ivković. Za tu priliku ekipu Istoka sa klupe je vodio Stanislav Jerjomín.

Ovim brojem obeležili smo tri godine bez Pive Ivkovića, još jedne trenerske legende, osnivača modernog Udruženja trenera Srbije, čoveka koji je ostavio neizbrisiv trag u našoj košarki i čije ime, s pravom, nosi najviše priznanje našeg udruženja – nagrada za životno delo.

U ovom broju smo zabeležili da je košarkašku literaturu za najmlađe obogatila knjiga „Samo od tebe zavisi“. Najzaslužniji za izlazak ove knjige koju je finansiralo Ministarstvo za nauku i tehnologiju Vlade Republike Srbije, Zoran Radović, generalni sekretar KSJ, izjavio je:

– Želja nam je bila da košarka kod dece dobije još veću popularnost, istakao je Radović.

Zabeležili smo i podatak da su, sa najboljom nameštom, u KSS dodeljene i prve licence košarkaškim kampovima, s ciljem da se i u ovoj značajnoj košarkaškoj aktivnosti koja još uvek nije bila na nivou tadašnjeg ugleda naše košarke, uvede više reda. Prve licence su dobili Yubac, Borsko jezero i Junior na Zlatiboru.

M. PI.

Zonski presing 1-3-1

Internet sajt www.guidetocoachingbasketball.com nudi ogroman izbor informacija i smernica ne samo za afirmisane trenere i igrače već i za one koji se tek upoznaju s tajnama trenerskog zanata. Ovaj tekst je pre svega namenjen onima koji tek grade igru svog tima i pokušavaju da unesu neke novine u svoje odbrambene sisteme

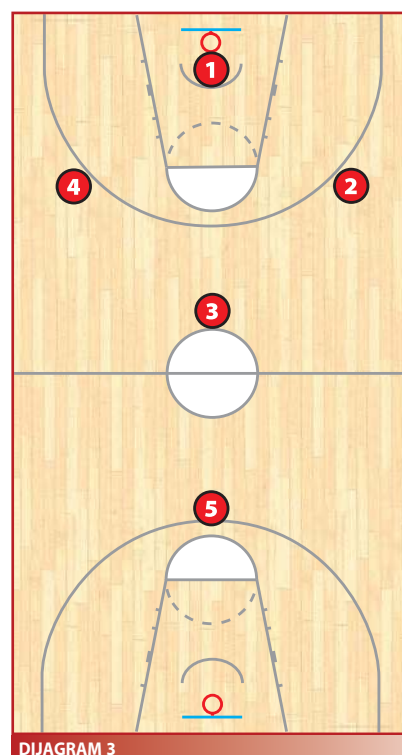
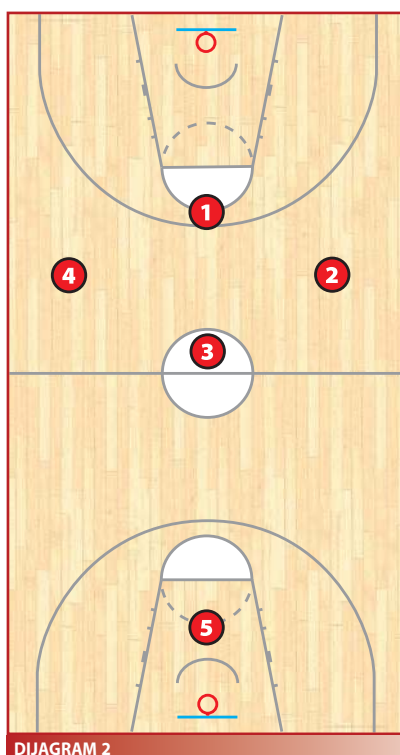
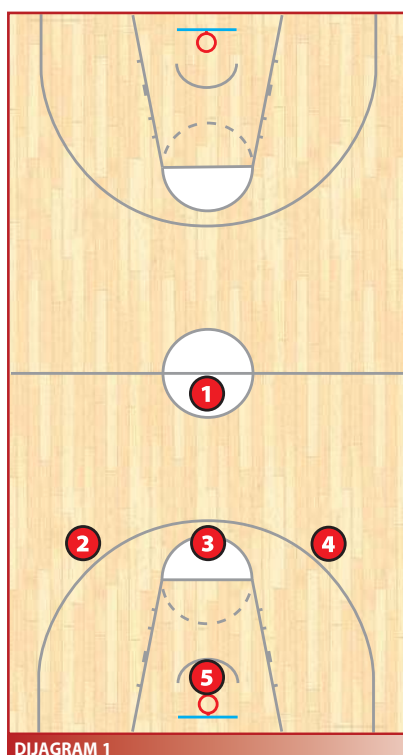
U potreba agresivnih odbrana (presinga) je veoma dobar način da se „uništi“ protivnik. Ponekad mi se čini da je termin „agresivna odbrana“ ili „presing“ pogrešno formulisan naziv. Pitate se zašto? Zato što smatram da bilo koji vid odbrane koji ne sadrži jak pritisak, agresiju na napadače, nikada neće imati efekta.

Odbrana nikada ne sme biti pasivna; termin „presing“ u modernoj košarkaškoj terminologiji, odnosi se na odbrane dizajnirane da uznemiravaju i udvajaju igrače napada. Sve vrste presinga, na polovini terena, na 3/4 terena ili na celom terenu podrazumevaju situacije sa udvajanjima napadača i ometanjima u zadnjem polju.

Presing odbrana je uticala na igru (košarka) skoro isto kao što je to bio slučaj sa pojavom skok šuta. Umanjena je dominantna uloga i značaj visokih igrača i niži igrači su na taj način dobili šansu da se iskažu i povećaju svoj uticaj na igru.

Kako trenirati zonski presing 1-3-1

U skladu sa mojom teorijom o zonskoj odbrani, ja preporučujem zonsku odbranu 1-3-1 i jednostavno je „pomeram“ napred kako bi pokrivala što više prostora. Odbrambeni igrači mogu pokrivati polovinu terena, 3/4 terena ili ceo teren, kako je prikazano na dijagramima 1, 2 i 3. Na ovim dijagramima vidimo početne pozicije igrača za te vrste presinga.

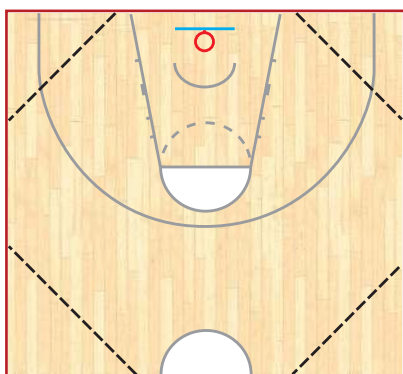

Igrač na poziciji 1 (X1) je najvažniji igrač u ovoj vrsti presinga. On ne pokušava da spreči uvođenje lopte u igru, već usmerava igrača sa loptom ka poziciji prema bočnoj liniji gde može biti udvojen. Kod presinga na 3/4 terena, on „prihvata” igrača sa loptom u visini linije slobodnih bacanja, kao što je prikazano na dijagramu 4. Kod presinga na polovini terena, igrač X1 počinje sa pritiskom kako se igrač sa loptom približava središnjoj liniji terena.

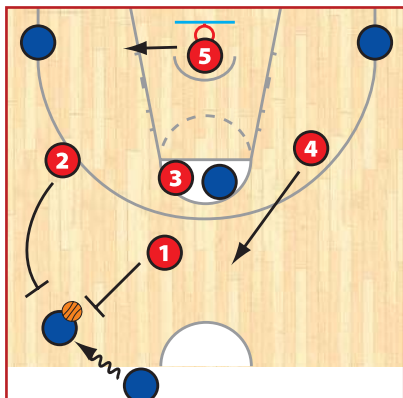
Pozicija za udvajanje

Treneri imaju mnoge različite ideje gde izvesti udvajanje igrača sa loptom. Neki insistiraju na udvajanju što je pre moguće, bez obzira na poziciju na terenu. Moje iskustvo mi govori da je udvajanje najefikasnije kada igrača sa loptom nateramo da dribla slabijom rukom. U većini slučajeva slabija ruka je leva i u toj situaciji (kao na dijagramu 4), igrač X1 usmerava igrača s loptom na igrača X2.

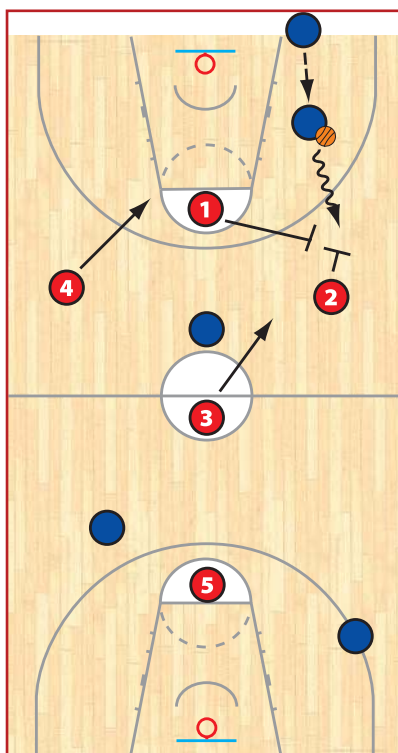
Kada igrači X1 i X2 odluče da krenu na udvajanje igrača s loptom, ostala tri igrača reaguju shodno situaciji i pomeraju se, sa ciljem da eventualno preseku dodavanje. Srednji čovek, igrač X3 pokriva sredinu. Igrač X4 pokriva neopterećenu stranu terena i pokušava da spreči brz povratni pas ka

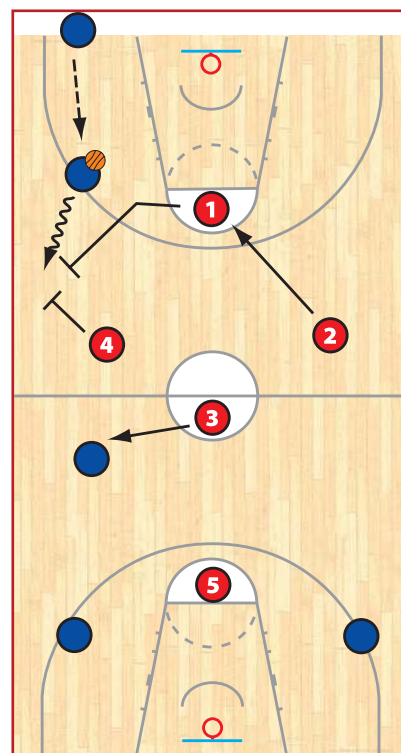
DIJAGRAM 6

DIJAGRAM 7

DIJAGRAM 4

DIJAGRAM 5

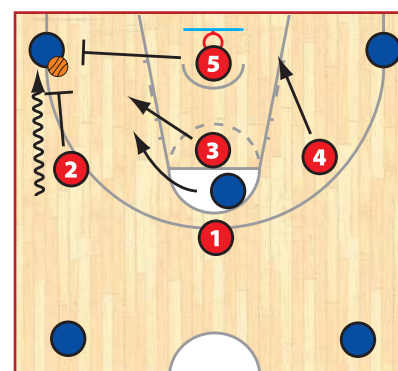
igraču koji je ubacio loptu u igru. Ukoliko nema nikoga u sredini, igrač X3 može da se povuče malo unazad i da pokuša da preseče loptu (dodatu na bilo koju stranu terena). Igrač iz zadnje linije, X5 ima zadatak da brani koš od svih prodora prouzrokovanih probijanjem prednje linije odbrane.

Ukoliko je igrač usmeren na drugu stranu (ako mu je desna ruka slabija), igrač X4 postaje „udvajać”, X2 onaj koji treba da preseče dodavanje, dok X3 ima ista zaduženja. Igrač X5 uvek štiti koš i ne sme da „se kocka”, tj. ne sme da krene da preseče dodavanje ukoliko nije sto posto siguran da će uspeti u tome (Dijagram 5).

Presing na polovini terena

Posle promašenog šuta iz igre ili slobodnog bacanja veoma je teško ili nemoguće postaviti zonski presing na celom terenu ili 3/4 terena. Brzo uvođenje lopte u igru smanjuje mogućnosti za udvajanje, pa se u tom slučaju takođe treba povući i odigrati presing na pola terena. Koristite isti vid odbrane i kada napad izbegava zamke u svom zadnjem polju i dodaje loptu u prednje polje (bilo protiv presinga na celom ili na 3/4 terena).

Početni raspored igrača je isti kao kod zonske odbrane 1-3-1, a nešto se razlikuju pozicije gde se postavlja udvajanje. I u ovom sluča-

DIJAGRAM 8

ju, igrač X1 ima najvažniji zadatak, a to je da primora igrača s loptom da koristi svoju slabiju ruku. Udvajanje je najbolje izvesti čim lopta pređe središnju liniju terena, kao što je prikazano na dijagramu 7. Ukoliko je udvajanje izvedeno dobro, središnja i bočna linija nam mogu poslužiti kao treći odbrambeni igrač.

Ponekad se desi da igrač s loptom izbegne prvo udvajanje. Kada se to desi, treba pokušati usmeriti ga ka uglu terena. Na dijagramu 6 možemo videti najbolje pozicije za udvajanje. Na dijagramima 7, 8, 9 i 10 možemo videti kako se izvode udvajanja na tim pozicijama, kao i raspored ostalih igrača u tim situacijama.

U situacijama kada se primenjuje presing na pola terena, jedan od najvažnijih detalja je da krilni igrač mora da se spusti ka košu kada je lopta, tj. igrač sa loptom udvojen u suprotnom uglu terena. Igrač X5 mora da napusti „kritičnu tačku” odbrane kada lopta ode u ugao terena i zajedno sa krilnim igračem sa te, opterećene strane terena udvaja igrača s loptom (Dijagram 11).

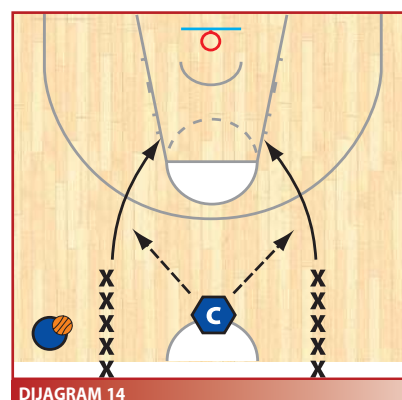
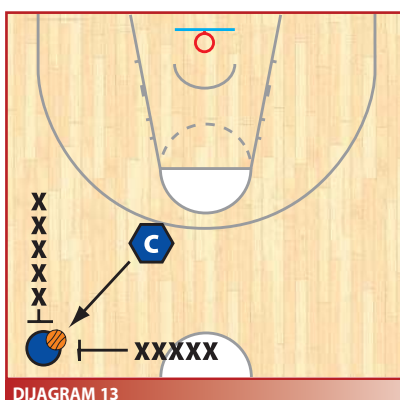
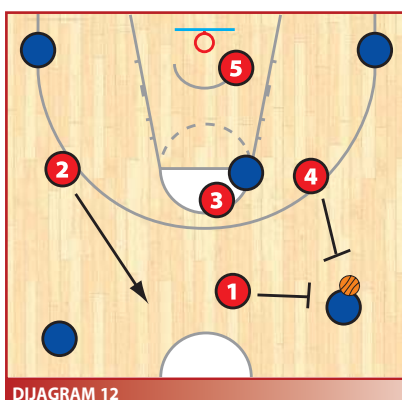
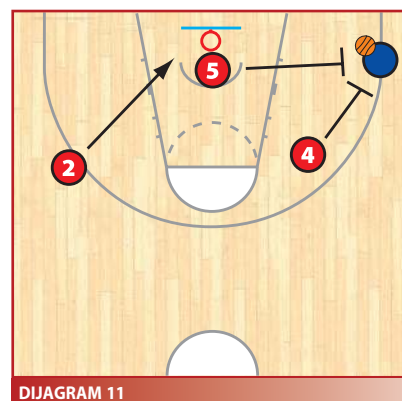
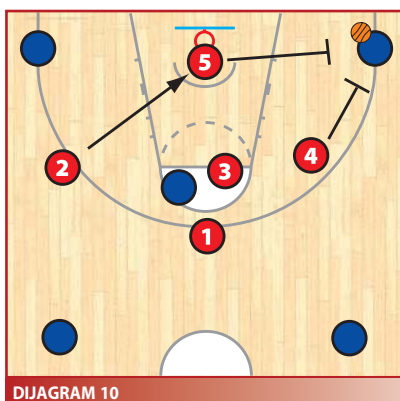
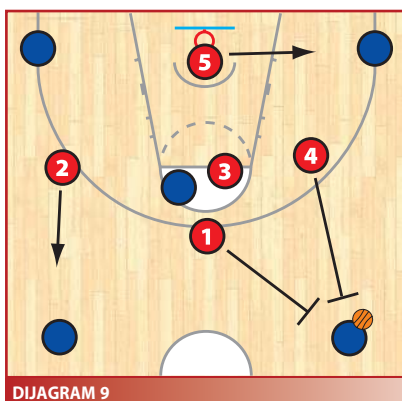
Kada se lopta nalazi između produžetka linije slobodnih bacanja i središnje linije terena, krilni igrač sa neopterećene strane (u ovom slučaju X2) je onaj koji pokušava da preseče dodavanje, ali čim lopta pređe nivo linije slobodnog bacanja, on mora što je brže moguće da se spusti da zaštiti koš, pošto je igrač X5 napustio tu poziciju i otišao na udvajanje. Na dijagramu 12 možemo videti poziciju igrača X2 u ulozi krilnog igrača sa neopterećene strane koji ima zadatak da preseče dodavanje.

Vežbe za usavršavanje zonskog presinga 1-3-1

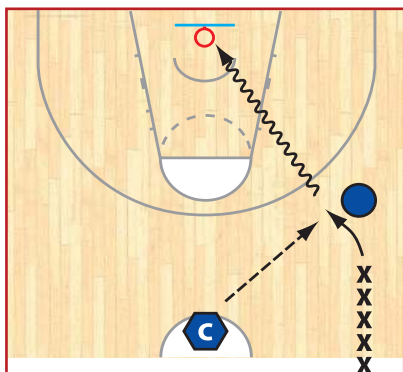
Tajna zonskog presinga 1-3-1 je u udvajanju. Naučite svoje igrače da ne budu preterano plašljivi. Igrači koji udvajaju igrača sa loptom veoma retko mu i „ukradu” loptu. Oni treba da budu koncentrisani na jedno agresivno udvajanje bez pravljenja lične greške i bez davanja šanse igraču s loptom da se izvuče iz te zamke. Učite ih da ne diraju ili izbijaju loptu, već da svojom agresivnošću iznude lob pas ili neku drugu grešku. Samo tada je njihov zadatak u presingu izveden perfektno. Pošto su udvajanje i presecanje dodavanje „srce i duša” bilo kog zonskog presinga, morate posvetiti dosta vremena obučavanju vaših igrača ispravnim pokretima i reakcijama. Morate primeniti brojne vežbe za usavršavanje svih elemenata ove odbrane. Navešćemo nekoliko vežbi koje uvek daju rezultate.

Vežbajte udvajanje tako što ćete postaviti jednog igrača blizu središnje linije. Ostale igrače rasporedite u dve kolone kao na dijagramu 13. Dodajte loptu igraču u uglu i to je znak odbrambenim igračima da se približe igraču s loptom. Stalno podsećajte svoje igrače na ključne elemente svakog udvajanja: ne sme se napraviti lična greška i ne sme se napadač izvući iz zamke.

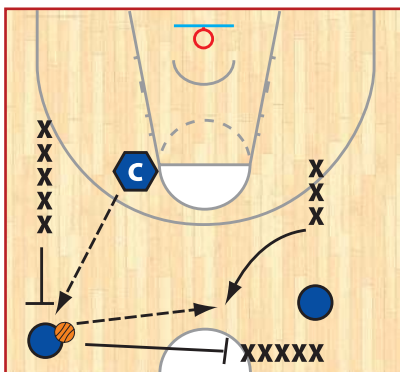
Preseći dodavanje i postići koš posle toga nije nimalo lak zadatak. Za to će nam donekle poslužiti sledeća vežba. Igrači su raspoređeni u dve kolone (kao na zagrevanju pred utakmicu). Trener (C) baca loptu prema igraču, a on ne sme da je hvata, već samo da je gurne

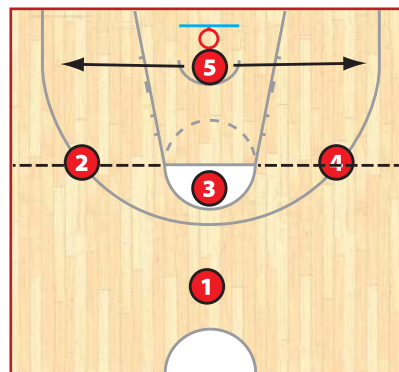

DIJAGRAM 15

DIJAGRAM 16

DIJAGRAM 17

napred (kao da je presekao dodavanje) i da postigne koš. Vežbu možete otežati zadatim brojem poena koji igrači moraju da postignu (Dijagram 14).

Sledeća vežba je nešto teža. Postavite igrača na određeno mesto i pokušajte da mu dodate loptu. Igrači odbrane (X) treba da pokušaju da preseku dodavanje i da postignu koš. Ovom vežbom razvijate tajming vaših igrača, a možete je otežati tako što ćete ispod koša postaviti neku prepreku (igrača) i tako ćete simulirati stvarne situacije iz igre (Dijagram 15).

Posle odrađene prethodne dve vežbe posebno, možete da ih povežete. Dajte zadatak igraču sa loptom (koji je udvojen) da doda loptu svom saigraču. Naravno, odbrambeni igrač treba da pokuša da preseče tu loptu (Dijagram 16). Ovu vežbu možete raditi na više pozicija na terenu, da bi vaši igrači usavršili tehniku udvajanja i presecanja dodavanja.

Pozicije igrača

Svaka pozicija igrača ima svoju jedinstvenu odgovornost. Svaki igrač ima svoju ulogu koju mora da ispoštuje u svakom zonskom presingu.

Kod zonskog presinga 1-3-1 postavite vašeg najsporijeg igrača (X5) ispod koša. Njegovo zaduženje je da čuva oblast ispod koša kada je lopta između središnje linije terena i produžetka linije slobodnog bacanja (Dijagram 17). Kada lopta ode u ugao terena, njegov zadatak je da krene na udvajanje sa krilnim igračem sa te strane.

Dva krilna igrača (X2 i X4) moraju biti brzi i imati sigurne i brze ruke, pošto će oni imati najviše prilika za presecanje dodavanja. Nije loše imati visinsku prednost kada su igrači na ovim pozicijama u pitanju, jer to može doprineti većoj efikasnosti i prilikom udvajanja i prilikom presecanja dodavanja.

Podelite teren na pola (zamišljenom linijom) od jednog koša do drugog (Dijagram 18). Dajte instrukcije svakom krilnom igraču da udvajaju bilo sa igračem X1 ili igračem X5, kada je lopta u njihovoj oblasti. Naravno, ovo izgleda kao jedna ekstremno velika oblast za pokrivanje za jednog igrača, ali ukoliko krilni igrač čeka da njegov saigrač (X1) „dovede”

igrača s loptom do njega, njegov posao će biti znatno teži.

Ukoliko je dobar posao urađen prilikom prvog udvajanja, nema previše mesta za brigu zbog prevelikog prostora iza leđa krilnih igrača. Ukoliko igrač s loptom izbegne udvajanje, krilni igrač mora da pomogne, tj. da ga natera da se vrati ka bočnoj liniji i da naprave ponovno udvajanje. Gledajući dijagram 18 lako je zaključiti zašto mi je draži presing na 3/4 i na pola terena. U stvari, ja vam predlažem da najpre usavršavate presing na pola terena, a zatim da ga širite i pokrivete veći deo terena kada situacija to zahteva.

Srednji igrač (X3) je obično jedan od najviših igrača u ekipi, koji nije previše pokretljiv. On bi trebalo da bude dobar skakač. Njegova glavna odgovornost je da zatvori sredinu terena i da onemogućava dodavanja u tu oblast. Takođe je odgovoran i za „hvatanje”, tj. zaustavljanje igrača sa loptom koji je izbegao udvajanje i uputio se ka košu. Veoma je teško odrediti preciznu oblast delovanja ovog igrača zbog toga što je veliki deo njegovog delovanja slobodnog karaktera, tj. zavisi od situacije. Na dijagramu 19 možemo videti opštu oblast njegovog delovanja, ali ona može biti još i veća.

Pozicija igrača X1 je uglavnom rezervisana za najbržeg i najboljeg odbrambenog igrača ekipe. Jedan od bekova u ekipi će sigurno dobro pokriti ovu poziciju, a logika govori da je najbolje izabrati prilično visokog igrača za tu poziciju. Ukoliko je igrač na ovoj poziciji nizak, postoji mogućnost da napadač doda loptu iznad njegovih ispruženih ruku. Po meni, bolje je „žrtvovati” malo brzine, a u korist visine na ovoj poziciji, pogotovo kod presinga na pola terena.

U proteklih nekoliko godina postojala je tendencija postavljanja viših igrača u prednju liniju zonskog presinga, a niži i brži igrači su postavljeni ispod koša. Treneri koji su primenjivali ovaj princip smatrali su da niži, a samim tim i brži igrač pre može da se vrati nazad i da odbrani eventualni kontranapad. Viši, sporiji igrač može bolje da izvede udvajanje zbog toga što njegovo veće telo može da pokrije više prostora. Pošto visoki igrači u modernoj košarci postaju sve pokretljiviji i agilniji, ovaj princip promene pozicija igrača može uticati na mnoge trenere da te principe primene i u igri svog tima.

Prikriveni zonski presing

Neke ekipe su razvile svoju presing odbranu tako da ne možete da zaključite da li je to zonski ili presing čovek na čoveka. One prikrivaju svoj zonski presing čuvajući svakog napadača po principima odbrane čovek na čoveka sve dok se ne ukaže prilika za udvajanje ili neku drugu zamku.

Ukoliko želite da eksperimentišete sa nekim prikrivenim zonskim presingom, preporučio bih vam da to radite sa presingom na celom terenu. Uspeh ove odbrane zavisi od sposobnosti odbrambenog igrača koji čuva igrača s loptom da ga natera u oblast gde se nalazi njegov saigrač koji bi mogao da ga udvoji. To bi najbolje bilo duž bočne linije, gde njegov saigrač može da napusti svog igrača i da krene na udvajanje. Kada je zamka postavljena, ostala tri odbrambena igrača pokrivaju svoje oblasti i pokušavaju da preseku dodavanje. Ukoliko se igrač s loptom izvuče iz udvajanja ili je presecanje lopte neuspešno, svaki odbrambeni igrač se vraća na svog igrača koga je u startu čuvao, sve dok se ne ukaže sledeća prilika za udvajanje.

Na dijagramu 20, igrač X2 je usmerio napadača broj 2 ka bočnoj liniji. Igrač X3 napušta svog igrača i udvaja igrača s loptom zato što je on odbrambeni igrač najbliži lopti i što se igrač koga on čuva, broj 3, pomera od lopte. Igrač X4 pokriva središnji deo terena i pokušava da preseče eventualno dodavanje ka napadaču broj 3. Odbrambena reakcija bi bila ista i kada bi se napadač broj 3 pomerio duž bočne linije, s tim što bi se onda igrač broj 4 spustio nazad i pokrивao oblast duž bočne linije.

Naravno, ukoliko nije izvedeno udvajanje, odbrana je presing čovek na čoveka. Saradnja i spremnost da se preuzme slobodan igrač čini, ili ruši ovu odbranu. Jedini način da se usavrši jedna ovakva odbrana konstantno ve-

žbanje sve dok svaki igrač ne nauči i ne oseti kada je vreme da napusti svog igrača i da krene na udvajanje. Udvajanje se ne mora uvek izvršiti na bočnoj liniji, već se može izvršiti prilikom ofanzivnih ukrštanja igrača koja sadrže blokade, kao i prilikom uručjenja lopte.

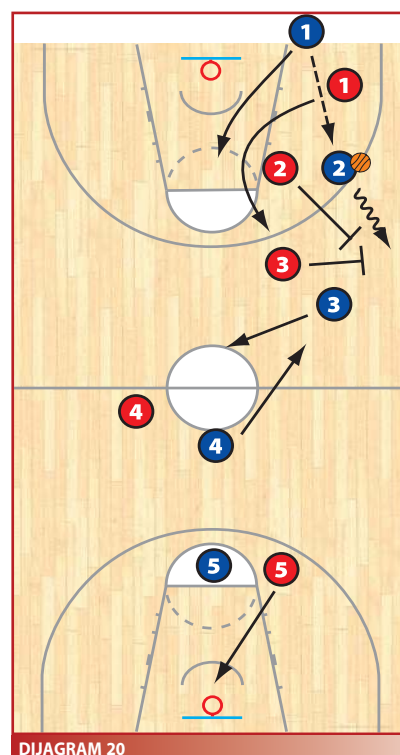
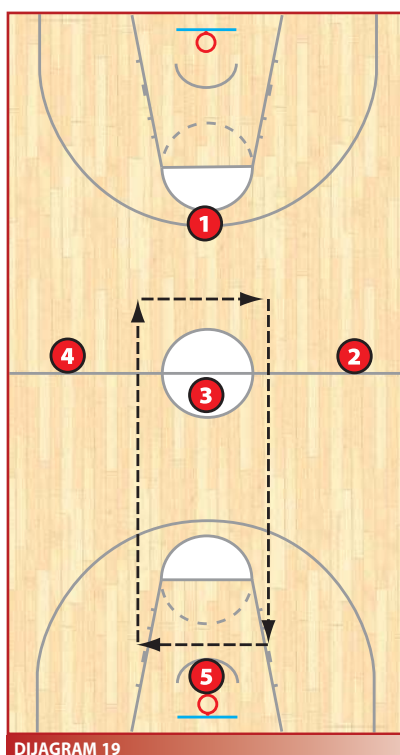
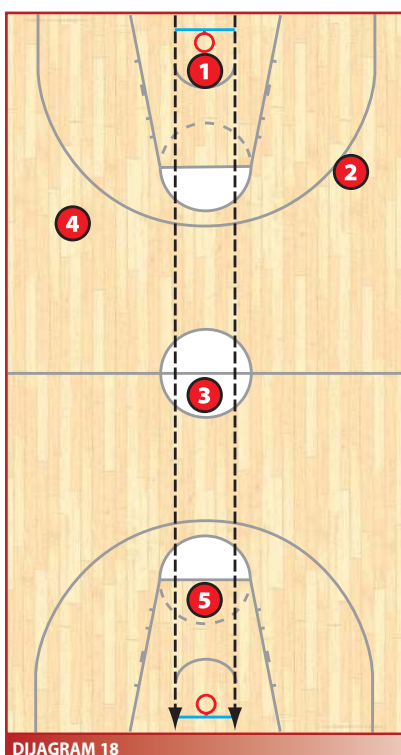
Zaključak

Presing odbrane su spektakularne. Nijedna ekipa ne može sebi dozvoliti da u svom sistemu nema neki vid presing odbrane.

Evo i nekoliko elemenata koji zaslužuju posebnu pažnju kod presing odbrane:

1. Ukažite svojim igračima na vrednost i značaj presing odbrane
2. Postavite odbranu pre nego što je lopta uvedena u igru. Svaki igrač mora da zna svoju poziciju i treba da je zauzme što pre
3. Primorajte napadače da koriste dribling, a zatim ga usmeravajte ka bočnoj liniji zbog udvajanja
4. Ne dozvolite da lopta dospe u sredinu terena
5. Budite sigurni da iza sebe uvek imate saigrača koji može da zaustavi igrača s loptom ukoliko on izbegne udvajanje
6. Pokušajte da naterate napadače da koriste lob pas. To je najsporiji pas i najlakše ga je preseći
7. Učite najpre zonski presing na pola terena. Zatim nastavite sa pokrivanjem većeg dela terena koristeći iste principe.

Priredio: **Čedomir Maričić**
viši košarkaški trener

2/1
unutrašnja duplerica
30.000,00

1/1
1/1 zadnja
spoljna
strana (K-4)
30.000,00

1/1
1 prva
unutrašnja
strana (K-2)
25.000,00

**CENOVNIK
OGLAŠAVANJA
U ČASOPISU
TRENER**

1/2
unutrašnja strana
7.500,00

1/1
zadnja
unutrašnja
strana (K-3)
25.000,00

1/1
1/1 unutrašnja
strana
15.000,00

**Napomena: - u cene nije
wacumat PDV
- kod većeg broja
oglašavanja moguće
popust do 30%**

ISSN 1820-4058

